

Obsah

I Uznesenia, odporúčania a stanoviská

UZNESENIA

Parlamentné zhromaždenie Euronest

2016/C 193/01	Uznesenie – Parlamentného zhromaždenia Euronest o spoločných pozíciách a obavách členských štátov EÚ a partnerských krajín z východnej Európy v súvislosti so zahraničnou politikou a s vonkajším ohrozením ich bezpečnosti	1
2016/C 193/02	Uznesenie – Parlamentného zhromaždenia Euronest o viacročných finančných výhladoch EÚ a ich vplyve na hospodársku spoluprácu medzi krajinami Východného partnerstva	10
2016/C 193/03	Uznesenie – Parlamentného zhromaždenia Euronest k rozvoju politiky týkajúcej sa nekonvenčného plynu a potenciálneho vplyvu na trhy s energiou v EÚ a vo východoeurópskych partnerských krajinách	13
2016/C 193/04	Uznesenie – Parlamentného zhromaždenia Euronest o vzájomnom uznávaní odborných kvalifikácií, pracovných skúseností a univerzitných diplomov v rámci bolonského procesu	17
2016/C 193/05	Uznesenie – Parlamentného zhromaždenia Euronest o prípade Nade Savčenkovej	23

I

(Uznesenia, odporúčania a stanoviská)

UZNESENIA

PARLAMENTNÉ ZHROMAŽDENIE EURONEST

UZNESENIE ⁽¹⁾

Parlamentného zhromaždenia Euronest o spoločných pozíciách a obavách členských štátov EÚ a partnerských krajín z východnej Európy v súvislosti so zahraničnou politikou a s vonkajším ohrozením ich bezpečnosti

(2016/C 193/01)

PARLAMENTNÉ ZHROMAŽDENIE EURONEST,

- so zreteľom na zakladajúcu listinu Parlamentného zhromaždenia EURONEST z 3. mája 2011,
 - so zreteľom na spoločné vyhlásenie zo samitu Východného partnerstva, ktorý sa uskutočnil 21. – 22. mája 2015 v Rige,
 - so zreteľom na uznesenie Európskeho parlamentu z 9. júla 2015 o revízii európskej susedskej politiky ⁽²⁾,
 - so zreteľom na uznesenie Európskeho parlamentu z 9. júla 2015 o európskom programe v oblasti bezpečnosti ⁽³⁾,
 - so zreteľom na uznesenie Európskeho parlamentu z 11. júna 2015 o strategickej vojenskej situácii v oblasti Čierneho mora po nezákonnej anexii Krymu Ruskom ⁽⁴⁾,
 - so zreteľom na oznámenie Komisie z 28. apríla 2015 o európskom programe v oblasti bezpečnosti [COM(2015) 185],
- A. keďže medzinárodné bezpečnostné prostredie v Európe sa v posledných rokoch dramaticky zmenilo, pričom výrazne vzrástlo celosvetové porušovanie poriadku a objavili sa nové regionálne a miestne konflikty na Blízkom východe, v severnej Afrike a vo východnej Európe; keďže pretrvávanie týchto konfliktov a porušovania ľudských práv v regiónoch s vojnovým konfliktom má za následok nebyvalý pohyb ľudí hľadajúcich ochranu v susedných krajinách a členských štátoch EÚ;
- B. keďže v súlade s článkom 21 Zmluvy o Európskej únii sa Európska únia zaviazala k účinnému multilateralizmu ako vzoru globálneho riadenia; keďže Organizácia Spojených národov poskytuje jedinečné medzivládne fórum, na ktorom môžu jeho členské štáty diskutovať a prijímať spoločné opatrenia týkajúce sa celosvetových otázok, ako sú mier a bezpečnosť, ľudské práva, predchádzanie konfliktom, odzbrojenie a terorizmus; keďže EÚ a jej členské štáty sa konštruktívne zapájajú na fórach OSN a iných medzinárodných fórach s cieľom formovať spolu s partnermi a podobne zmyšľajúcimi krajinami odpovede na otázky globálneho a regionálneho záujmu a medzinárodného práva;

⁽¹⁾ Prijaté 22. marca 2016 v Bruseli (Belgicko).

⁽²⁾ Prijaté texty, P8_TA-PROV(2015)0272.

⁽³⁾ Prijaté texty, P8_TA-PROV(2015)0269.

⁽⁴⁾ Prijaté texty, P8_TA(2015)0232.

- C. keďže európska susedská politika (ESP) bola vytvorená na posilnenie partnerstiev Európskej únie so susednými krajinami s cieľom vytvoriť zónu spoločného dodržiavania demokracie, ľudských práv, zásad právneho štátu, stability, bezpečnosti a prosperity;
- D. keďže Benátska komisia Rady Európy má skúsenosti a odborné znalosti v oblasti ústavného práva;
- E. keďže Východné partnerstvo sa zaviazalo dodržiavať zásady medzinárodného práva a základné hodnoty vrátane demokracie, zásad právneho štátu a rešpektovania ľudských práv a základných slobôd;
- F. keďže podpisom bilaterálnych dohôd o pridružení s EÚ sa Gruzínsko, Moldavsko a Ukrajina zaviazali spolu s EÚ podporovať, zachovávať a posilňovať mier a stabilitu regionálnych a medzinárodných rozmerov ako jeden z cieľov politického združenia;
- G. keďže, ako sa zdôrazňuje vo štvrtej a v záverečnej správe Komisie Európskemu parlamentu a Rade o pokroku Gruzínska pri vykonávaní Akčného plánu liberalizácie vízového režimu (VLAP), ktorý bol prijatý 18. decembra 2015, sa Gruzínsko zaviazalo od júna 2012, keď sa začal dialóg medzi EÚ a Gruzínskom o liberalizácii vízového režimu, vykonávať všetky požadované reformy potrebné na zabezpečenie účinného a udržateľného plnenia všetkých kritérií stanovených v štyroch blokoch druhej fázy Akčného plánu liberalizácie vízového režimu; keďže v súlade s Akčným plánom liberalizácie vízového režimu Gruzínsko vykonalo rad legislatívnych a inštitucionálnych reforiem v týchto oblastiach: bezpečnosť dokumentov, riadenie hraníc, riadenie migrácie a azylu, verejný poriadok a bezpečnosť (boj proti organizovanej trestnej činnosti, korupcii, obchodovaniu s ľuďmi, praniu špinavých peňazí a drogám; súdna a policajná spolupráca; ochrana osobných údajov; a ochrana ľudských práv vrátane práv menšín);
- H. keďže 18. decembra 2015 Komisia zverejnila svoju šiestu a poslednú správu o pokroku Ukrajiny pri vykonávaní Akčného plánu liberalizácie vízového režimu;
- I. keďže 7. decembra 2015 Európska únia a Arménsko začali rokovania na vysokej úrovni o novej komplexnej rámcovej dohode, ktorá bude zahŕňať politickú, hospodársku a odvetvovú spoluprácu;
- J. keďže, ako sa zdôrazňuje v spoločnom vyhlásení zo samitu Východného partnerstva, ktorý sa uskutočnil 21. – 22. mája 2015, z aktov agresie zo strany Ruska voči Ukrajine a Gruzínsku vyplýva, že základné zásady zvrchovanosti a územnej celistvosti s medzinárodne uznanými hranicami nemožno v 21. storočí považovať za samozrejmosť;
- K. keďže príliv munície, zbraní a teroristických bojovníkov z Ruska na územia kontrolované nezákonnými ozbrojenými skupinami na Ukrajine zapríčinil veľký počet obetí, viac ako dva milióny vysídlených osôb v rámci krajiny a utečencov, ako aj pretrvávajúcu humanitárnu krízu;
- L. keďže Rusko naďalej okupuje gruzínsky región Abcházsko a región Cchinvali/Južné Osetsko a prijalo ďalšie kroky na dosiahnutie ich skutočného pripojenia v rozpore so základnými normami a zásadami medzinárodného práva; keďže v oblastiach pod faktickou kontrolou okupačných síl došlo k etnickým čistkám a násilným demografickým zmenám, pričom okupačné sily nesú zodpovednosť za porušovanie ľudských práv v týchto oblastiach vrátane porušovania práva na voľný pohyb, medzilidské kontakty a vzdelávanie v materinskom jazyku;
- M. keďže dočasné obsadenie Krymskej autonómnej republiky a mesta Sevastopol Ruskom, ako aj vojenská agresia zo strany Ruska v ukrajinskom Donbase viedli k výrazným porušeniam ľudských práv a základných slobôd na okupovaných územiach;
- N. keďže Rusko a Európska únia zaviedli recipročné obchodné embargá; keďže Rusko bez akéhokoľvek právneho základu uplatňovalo svojvoľné opatrenia, ktorými sa porušujú všeobecne platné normy a ktoré nie sú transparentné, s cieľom začleniť na čiernu listinu niekoľko politikov EÚ odmietnutím im vstupu na ruské územie;
- O. keďže konflikty na územiach partnerských krajín z východnej Európy zvyšujú ich politickú destabilizáciu a vážne ohrozujú ich hospodársku a sociálnu situáciu; keďže tieto oblasti postihnuté konfliktom v rámci európskeho kontinentu a v jeho blízkosti predstavujú okrem toho vážne nebezpečenstvo pre bezpečnosť EÚ a jej partnerov;

- P. keďže severná Afrika a Stredný východ sú plné nepokojov, násilia a občianskych vojen; keďže chudoba, nedostatok zdrojov, účinky súvisiace so zmenou klímy, porušovanie ľudských práv a hospodárska stagnácia spôsobujú veľký tlak na obyvateľov v mnohých častiach afrického kontinentu a na Blízkom východe, najmä na menšiny, ako sú kresťania a jezidovia, a nútia ich opustiť svoje domovy;
- Q. keďže v septembri 2014 bola vytvorená široká medzinárodná koalícia s cieľom poraziť teroristickú organizáciu, ktorá si dala názov „Islamský štát v Iraku a Levante“ (ISIL/Dá'iš);
- R. keďže partnerské krajiny sa zapojili do spolupráce s EÚ v oblasti spoločnej bezpečnostnej a obrannej politiky (SBOP), najmä pokiaľ ide o podporu SBOP týkajúcu sa reforiem sektora bezpečnosti (SSR) v partnerských krajinách;
- S. keďže Ukrajina v roku 2005 a Gruzínsko a Moldavsko v roku 2012 uzatvorili s Európskou úniou rámcové dohody o účasti v operáciách krízového riadenia vedených Európskou úniou; keďže Ukrajina sa v roku 2014 zúčastnila na činnosti bojových skupín EÚ a v rámci operácie Atalanta v Somálsku prispela fregatami do námorných síl pod vedením EÚ (EÚ NAVFOR), pričom v roku 2014 sa Moldavsko a Gruzínsko tiež prvýkrát zúčastnili na misiách SBOP vedených EÚ, a to na výcvikovej misii EÚ v Mali (EUTM) a na vojenskej operácii Európskej únie v Stredoafrickej republike (EUFOR RCA);
- T. keďže členské štáty EÚ a všetky partnerské krajiny sú zmluvnými stranami multilaterálnych zmlúv o odzbrojení súvisiacich so zbraňami hromadného ničenia (ZHN), ako je Zmluva o nešírení jadrových zbraní, Zmluva o všeobecnom zákaze jadrových skúšok, Dohovor o biologických zbraňach a Dohovor o chemických zbraňach; keďže 17 členských štátov EÚ a všetky partnerské krajiny sú tiež signatármi upravenej Zmluvy o konvenčných ozbrojených silách v Európe;
- U. keďže v európskom programe v oblasti bezpečnosti na obdobie rokov 2015 až 2020 navrhovanom Komisiou sú stanovené tri priority, konkrétne boj proti terorizmu a predchádzanie radikalizácii, boj proti organizovanej trestnej činnosti a boj proti počítačovej kriminalite;
- V. keďže niektoré členské štáty EÚ, partnerské a susedné krajiny čelia vonkajšej agresii, teroristickým útokom, cezhraničnej organizovanej trestnej činnosti a počítačovej kriminalite, ktoré sú v niektorých z týchto krajín prepojené s násilným politickým extrémizmom a náboženským radikalizmom; keďže organizácia ISIL/Dá'iš sponzoruje útoky na pôde členských štátov EÚ;
- W. keďže EÚ a USA sa zapojili do rokovaní o vytvorení novej obchodnej dohody, konkrétne Transatlantického obchodného a investičného partnerstva (TTIP);
- X. keďže prehĺbená a komplexná dohoda o voľnom obchode (DCFTA) medzi Ukrajinou a EÚ nadobudla platnosť 1. januára 2016; keďže Rusko odvtedy uvalilo hospodárske sankcie na Ukrajinu vrátane obmedzení týkajúcich sa tranzitu tovaru z Ukrajiny do strednej Ázie cez Rusko;
- Y. keďže väčšina členských štátov EÚ a partnerských krajín je závislá od vonkajších dodávok energie, čo je dôvodom toho, prečo prístup k energiám hrá rozhodujúcu úlohu pri utváraní geopolitickej situácie v Európe; keďže energetické politiky partnerských krajín EÚ nesmú ohrozovať základné hodnoty Východného partnerstva ani súdržnosť ich vzájomných zahraničných politík;
- Z. keďže USA, Irán, Rusko a ďalší aktéri sú buď priamo, alebo nepriamo zapojení do regionálnych konfliktov v Sýrii a Iraku, a preto by mohli prispieť k nájdeniu politického riešenia na ich ukončenie;
- AA. keďže dlhotrvajúca nestabilita a stupňujúce sa násilie v Líbyi predstavujú zásadné bezpečnostné riziko pre Európu ako celok;
- BB. keďže na zasadnutí vo Viedni 14. júla 2015, na ktorom sa zúčastnili Irán, EÚ, Francúzsko, Nemecko, Spojené kráľovstvo, Čína, Rusko a USA (EÚ 3 + 3), sa dosiahla dohoda o iránskej jadrovej otázke, ktorou sa umožňujú postupné zrušenie sankcií Bezpečnostnej rady OSN, ako aj multilaterálnych a národných sankcií týkajúcich sa iránskeho jadrového programu,
1. pripomína, že Východné partnerstvo bolo založené na oddanosti spoločným hodnotám vrátane demokracie, zásad právneho štátu, dodržiavania ľudských práv a zásad medzinárodného práva a základných slobôd, ako aj stability, bezpečnosti a prosperity EÚ, partnerských krajín z východnej Európy a celého európskeho kontinentu; zdôrazňuje zodpovednosť každej krajiny Východného partnerstva zaručiť zavedenie a vykonávanie spoľahlivého reformného procesu a boja proti mechanizmom korupcie; zdôrazňuje v tejto súvislosti podpornú úlohu EÚ;

2. poznamenáva, že výsledok preskúmania ESP bude slúžiť ako základ pre vážnu diskusiu v roku 2016 o tom, ako možno v prípade troch východoeurópskych partnerov, ktorí majú dohodu o pridružení, preniesť diferencovaný prístup do praxe;
3. súhlasí s názorom, že EÚ a jej partnerské krajiny čelia viacerým, súčasne sa vyskytujúcim problémom týkajúcim sa ich bezpečnosti, ktoré majú čoraz zložitejší charakter, v prostredí, ktoré sa vyznačuje globalizovaným hospodárstvom, zmenou klímy, medzinárodnou mobilitou, digitalizáciou, demografickými zmenami, migráciou a hrozbami, ktoré predstavujú tradiční štátni činitelia aj neštátne organizácie podporujúce terorizmus alebo medzinárodnú trestnú činnosť;
4. vyzýva EÚ a jej partnerské krajiny, aby vybudovali užšie politické vzťahy, snažili sa zblížiť svoje príslušné zahraničné politiky a viac ich zosúladiť s cieľom riešiť spoločné problémy a zaistiť svoju bezpečnosť; zdôrazňuje, že prioritou by malo byť spoločné úsilie o obnovu európskeho bezpečnostného poriadku v súlade s medzinárodným právom; zdôrazňuje, že tento poriadok musí byť založený na demokratických zásadách, zásadách právneho štátu, základných hodnotách, dodržiavaní ľudských práv, ochrane menšín, zvrchovanosti, nezávislosti a nedotknuteľnosti hraníc;
5. pripomína, že opätovné zapojenie sa do dialógu s občianskou spoločnosťou má zásadný význam pre zabezpečenie širokej podpory pre všetky reformy presadzovania práva;
6. odmieta perspektívu nového rozdelenia európskeho kontinentu do sfér vplyvu veľmocí navrhnutého v politikách a opatreniach Ruska; potvrdzuje zásadu zvrchovaného práva každej krajiny slobodne a demokraticky rozhodnúť o svojej zahraničnej a bezpečnostnej politike a o svojich vojenských spojencoch; zdôrazňuje, že v súlade so zásadami uvedenými v článku I Helsinského záverečného aktu z roku 1975 má každá európska krajina právo rozhodnúť sa, či pristúpi k niektorej spojeneckej zmluve vrátane zakladajúcej zmluvy NATO;
7. je presvedčený, že by sa mala posilniť demokratická správa Organizácie Spojených národov; žiada, aby členské štáty OSN na tento účel reformovali Bezpečnostnú radu OSN tak, aby lepšie odrážala nové skutočnosti sveta a aby zvýšila svoju účinnosť;
8. oceňuje rámec Organizácie pre bezpečnosť a spoluprácu v Európe (OBSE) ako inkluzívne fórum pre dialóg o bezpečnostných otázkach a riešení konfliktov; požaduje revitalizáciu OBSE a zodpovedajúcu politickú a finančnú podporu; zdôrazňuje význam ďalšej spolupráce medzi EÚ, jej členskými štátmi a partnerskými krajinami z východnej Európy, OSN a OBSE, ako aj spoločného úsilia v oblasti riadenia krízových situácií a hľadania mierových riešení konfliktov v Európe; vyjadruje však poľutovanie, že sa nedosiahol žiadny podstatný pokrok, pokiaľ ide o hľadanie mierových a komplexných riešení takzvaných zmrazených konfliktov, ktoré ovplyvňujú väčšinu partnerských krajín z východnej Európy, a žiada účinnejšie opatrenia zamerané na výsledky;
9. zastáva názor, že riešenie situácie utečencov, vysídlených osôb a migračných tokov si vyžaduje spoločný a komplexný prístup k zahraničnej a migračnej politike zahŕňajúci vývoj, prevenciu a urovnanie konfliktov, krízové riadenie, rozdelenie záťaže, humanitárnu pomoc a spoločné úsilie na zmiernenie záťaže; zdôrazňuje, že je naliehavo potrebné, aby EÚ spolupracovala so svojimi susedmi, ak má účinne riadiť utečeneckú krízu pri zachovaní úspechov európskej integrácie pre voľný pohyb osôb; ďalej zdôrazňuje, že je potrebné vyvinúť osobitné postupy pre včasnú identifikáciu, evidenciu a dokumentáciu detí presídlených v rámci krajiny, ktoré sú bez sprievodu alebo odlúčené, a iných zraniteľných skupín, ako aj zabezpečiť ich prístup k pomoci a službám;
10. zdôrazňuje, že voľný a udržateľný medzinárodný obchod je hnacou silou rastu; preto zdôrazňuje, že je dôležité rozvíjať slobodné a spravodlivé obchodné vzťahy a podporovať zahraničné investície medzi EÚ a partnerskými krajinami z východnej Európy s cieľom prispieť k politickému zblíženiu a hospodárskej integrácii;
11. naliehavo vyzýva partnerské krajiny, aby uskutočnili reformy, ktoré zaručia nezávislosť súdnictva; okrem toho naliehavo vyzýva partnerské krajiny, aby zabránili politickým silám využívať právne systémy s cieľom vykonávať selektívnu spravodlivosť;
12. zdôrazňuje, že nezávislosť médií od politických záujmov je kľúčová pre pluralizmus v mediálnom prostredí; je presvedčený, že nezávislé médiá sú najdôležitejšími silami v boji proti dezinformáciám a propagande; vyzýva preto partnerské krajiny, aby ukončili činnosti, ktoré ohrozujú integritu týchto médií; navrhuje, aby Benátska komisia Rady Európy pomohla partnerským krajinám v tejto súvislosti;

13. poznamenáva, že partnerské krajiny musia zvážiť rôzne možnosti v oblasti zahraničnej politiky pri vytváraní obchodných vzťahov s EÚ a ich ďalšími susedmi; zdôrazňuje, že prehĺbené a komplexné dohody o voľnom obchode medzi Európskou úniou na jednej strane a Gruzínskom, Moldavskom a Ukrajinou na strane druhej sú zameraná na výrazné prehĺbenie vzťahov a rozvoj obchodu a zahraničných investícií medzi signatárskymi partnermi; zdôrazňuje, že prehĺbené a komplexné dohody o voľnom obchode (DCFTA) a prehĺbenie obchodných vzťahov s ďalšími partnermi sa vzájomne nevylučujú; domnieva sa, že dohody DCFTA nie sú jedinou možnosťou obchodnej politiky EÚ vo vzťahu k jej východoeurópskym partnerom; vyzýva Komisiu, aby v spolupráci so svojimi partnerskými krajinami poskytla alternatívne obchodné opatrenia prispôbené ich potrebám a obmedzeniam; odsudzuje odvetné obchodné opatrenia, ktoré zaviedlo Rusko voči Ukrajine po nadobudnutí účinnosti dohody DCFTA; žiada Komisiu, aby zaviedla dočasné protiopatrenia s cieľom minimalizovať negatívny vplyv ruských obchodných sankcií voči Ukrajine;
14. víta pozitívne hodnotenie Komisie týkajúce sa akčných plánov liberalizácie vízového režimu pre Ukrajinu a Gruzínsko; vyzýva Komisiu, aby urýchlene predložila potrebný legislatívny návrh Európskemu parlamentu, a Radu, aby zrušila vízovú povinnosť pre občanov Ukrajiny;
15. vyzýva EÚ a USA, aby otvoreným a transparentným spôsobom a so zapojením všetkých zúčastnených strán a občianskej spoločnosti začali rokovania s partnerskými krajinami z východnej Európy o možných výhodách Transatlantického obchodného a investičného partnerstva (TTIP) pre ich hospodárstva a o tom, ako bude možné zabezpečiť lepší prístup TTIP na trhy na oboch stranách Atlantiku;

Politika vo vzťahu k Rusku, Turecku a Iránu

16. odsudzuje politiku propagandy a dezinformácií, ako aj politiku konfrontácie a politického alebo hospodárskeho nátlaku; vyjadruje svoju podporu strategickému komunikácii EÚ; vyzýva EÚ, aby ju posilnila a spolupracovala s krajinami Východného partnerstva s cieľom čeliť propagande a dezinformáciám;
17. opätovne potvrdzuje svoju pevnú podporu zvrchovanosti a územnej celistvosti Gruzínska v rámci jeho medzinárodne uznaných hraníc; v tejto súvislosti vyjadruje znepokojenie nad vývojom v gruzínskom regióne Abcházsko a regióne Cchinvali/Južné Osetsko vrátane uplatňovania takzvaných zmlúv Ruskom, ktorými prehľbuje svoju integráciu s Abcházskom a regiónom Cchinvali/Južným Osetskom, prebiehajúceho posilňovania armády v týchto regiónoch, nezákonnej výstavby ostnatého plotu, vyznačovania okupačnej zóny a vážnej situácie v oblasti ľudských práv v oblasti;
18. vyzýva Rusko, aby v plnej miere rešpektovalo zvrchovanosť a územnú celistvosť Gruzínska, ako aj nedotknuteľnosť jeho medzinárodne uznaných hraníc, zrušilo uznanie takzvanej samostatnosti Abcházska a regiónu Cchinvali/Južného Osetska a uplatňovalo ustanovenia dohody o prímerí z 12. augusta 2008; vyzýva Rusko, aby ukončilo najmä okupáciu gruzínskych území s cieľom umožniť plný a neobmedzený prístup pozorovateľskej misie EÚ a monitorovacích mechanizmov ľudských práv do okupovaných oblastí Gruzínska a konštruktívne sa zapojilo do medzinárodných ženevských diskusií o kľúčových otázkach uvedených v programe, konkrétne o nepoužití sily, medzinárodných bezpečnostných mechanizmov a bezpečnom a dôstojnom návrate osôb vysídlených v rámci krajiny a utečencov;
19. odsudzuje všetky vojenské akcie a agresiu v partnerských krajinách z východnej Európy, ktoré narušujú európsky bezpečnostný poriadok, a trvá na tom, že je potrebné mierové riešenie sporov v súlade s Chartou OSN, Helsinským záverečným aktom z roku 1975, Parížskou chartou pre novú Európu z roku 1990, so zakladajúcim aktom medzi NATO a Ruskou federáciou, s Budapešťanským memorandom a so Zmluvou o priateľstve, spolupráci a partnerstve medzi Ruskom a Ukrajinou; vyzýva strany, aby dodržiavali minské dohody, dohodu o prímerí podpísanú medzi Azerbajdžanom, Náhorným Karabachom a Arménskom v máji 1994 a dohodu o rusko-gruzínskom prímerí z 12. augusta 2008, aby dodržiavali svoje záväzky a zabezpečili úplné uplatňovanie týchto dohôd;
20. vyzýva krajiny dodávajúce plyn, aby okamžite prestali používať prístup k energiám a ceny ako nátlakový politický nástroj na členské štáty EÚ a ich partnerské krajiny; vyzýva EÚ a jej partnerské krajiny, aby zvýšili svoje úsilie o diverzifikáciu svojich dodávok energie, rozvíjali alternatívne zdroje energie, zvýšili úspory energie a využívali mechanizmy „spätného toku“ plynu, a tým znížili svoju závislosť na dovoze energie;

21. zdôrazňuje, že projekt plynovodu Nord Stream 2 je v rozpore so strategickými záujmami EÚ, ako je bezpečnosť, diverzifikácia, liberalizácia a rozvoj silnej energetickej únie; vyzýva preto Komisiu a Radu, aby dodržiavali pravidlá a ciele uvedené v treťom energetickom balíku; vyzýva príslušné členské štáty EÚ, aby skončili všetku spoluprácu so spoločnosťou Gazprom na projekte výstavby plynovodu Nord Stream 2;
22. je znepokojený rizikom vojenských incidentov v Európe, kde Rusko a NATO nedávno rozmiestnili ďalšie vojenské sily a zariadenia, a to najmä vo východnej Európe, v čiernomorskej oblasti, v pobaltských krajinách a v oblasti Arktického mora; je presvedčený, že spolupráca, ktorú NATO a Rusko budujú od konca studenej vojny, je výrazne ovplyvnená narušením európskeho mierového poriadku založeného na zásadách právneho štátu, čoho príkladom je ruská nezákonná okupácia a pripojenie Krymu; odporúča NATO a Rusku, aby ponechali otvorené komunikačné kanály a aby zvážili nové iniciatívy smerujúce k vylúčeniu incidentov;
23. naliehavo vyzýva Rusko, aby ako okupačný štát zabezpečilo dodržiavanie všetkých ľudských práv a základných slobôd v autonómnej republike Krym a v meste Sevastopol' vrátane práv a slobôd osôb patriacich k národnostným menšinám, najmä krymských Tatárov, Ukrajincov a iných zraniteľných skupín žijúcich na Kryme, a aby zabezpečilo, aby príslušné medzinárodné organizácie pre ľudské práva mohli slobodne a neobmedzene vykonávať svoje monitorovacie činnosti na polostrove;
24. zdôrazňuje, že rozvoj účinného vzťahu a užšej spolupráce medzi EÚ a akoukoľvek partnerskou krajinou je výhodný pre všetky; vyzýva preto Európsku úniu, jej partnerské krajiny a Turecko, aby posilnili dialóg o otázkach zahraničnej a bezpečnostnej politiky na vysokej úrovni a aby uprednostňovali otázky týkajúce sa konfliktov a bezpečnosti na Blízkom východe a ich vplyvu na migračné toky;
25. uznáva významnú zodpovednosť a chvályhodné úsilie Turecka pri poskytovaní humanitárnej pomoci a zabezpečovaní ochrany osôb unikajúcich pred vojnou a ničením v Sýrii a Iraku a vo vykonávaní bezpečnostných opatrení; víta spoločný akčný plán EÚ a Turecka s cieľom spoločne riešiť problémy spojené s migráciou a tokmi utečencov do Európy a vyzýva obe strany, aby posilnili vzájomnú spoluprácu s cieľom zabezpečiť rýchlejšie vykonávanie tohto plánu;
26. opätovne zdôrazňuje, že vytvorenie základu pre dialóg medzi Tureckom a Arménskom má zásadný význam pre stabilitu a prosperitu regiónu; žiada bezpodmienečné vykonávanie dohôd v protokoloch o normalizácii vzťahov medzi oboma krajinami ⁽¹⁾ počas celého procesu turecko-arménskeho spoločenského zmierenia; zdôrazňuje neprijateľnosť politiky uzavretých hraníc na európskom kontinente;
27. vyzýva na ďalší dialóg medzi Arménskom a Azerbajdžanom pod záštitou minských spolupredsedom OBSE, a to aj na úrovni predsedov, s cieľom dosiahnuť trvalé a mierové urovanie, ktoré prinesie stabilitu a zmierenie a otvorí príležitosti pre regionálny rozvoj a spoluprácu;
28. víta dohodu o jadrovom programe Iránu, ktorú dosiahli štáty EÚ 3 + 3 a Irán; očakáva, že postupné rušenie sankcií voči Iránu týkajúcich sa jadrových zbraní sa začne v roku 2016 za predpokladu, že Irán dodrží svoje záväzky; poznamenáva, že vyhladky na zrušenie sankcií voči Iránu prinesú nové hospodárske príležitosti pre EÚ, jej členské štáty a partnerské krajiny; domnieva sa, že Kaukaz by mohol byť prvým svetovým regiónom, ktorý by mohol mať značné výhody z nových priaznivých podmienok na investície vyplývajúce z dohody s Iránom a zo zrušenia sankcií voči nemu; vyzýva EÚ a jej partnerov, aby spolupracovali pri rozširovaní hospodárskych väzieb s Iránom s cieľom určiť – a prípadne začať – nové projekty spoločného záujmu, najmä v oblasti dopravy a energetiky;

Zvýšenie zapojenia na Blízkom východe a v severnej Afrike

29. zdôrazňuje, že existuje mnoho veľmi vážnych a vzájomne prepojených problémov politického, hospodárskeho, sociálneho a environmentálneho charakteru, ktoré destabilizujú krajiny Blízkeho východu a Afriky; poznamenáva, že ak tieto krajiny sužujú nepokoje, porušovanie ľudských práv a politická nestabilita, sú spolu so susednými krajinami vystavené vážnemu ohrozeniu svojej bezpečnosti;
30. je znepokojený zhoršením rodovej rovnosti a pribúdajúcim násilím a útlakom žien, ako aj neznášanlivosťou etnických a náboženských menšín v niektorých krajinách Blízkeho východu a severnej Afriky; zastáva názor, že tento negatívny trend môže viesť k napätiu v týchto spoločnostiach a môže pripraviť pôdu pre vznik nových konfliktov a iných negatívnych dôsledkov, ako je vysídlenie obyvateľstva či utečenecké toky;

⁽¹⁾ Protokol o nadviazaní diplomatických vzťahov (z roku 2009) a Protokol o rozvoji bilaterálnych vzťahov medzi Tureckou republikou a Arménskou republikou.

31. žiada nový prístup k otázke bezpečnosti v regióne a spoluprácu s príslušnými krajinami prostredníctvom strategických partnerstiev týkajúcich sa rôznych oblastí politiky vrátane rozvojovej pomoci, kultúrnej spolupráce, prispôsobenia sa zmene klímy, predchádzania konfliktom a riadenia kontroly hraníc;
32. vyzýva EÚ a jej partnerské krajiny, aby urobili všetko, čo je v ich silách, a ovplyvnili príslušné strany, aby ukončili občiansku vojnu v Sýrii a pripravili sa na politické riešenie; je presvedčený, že ISIL/Dá'iš a ďalšie teroristické skupiny, ktoré označila OSN, nesmú mať žiadnu vládnu úlohu v povojnovej ére ani v politickej budúcnosti Sýrie; zastáva názor, že ochrana civilného obyvateľstva v Sýrii musí byť pre medzinárodné spoločenstvo prioritou, a preto žiada strany konfliktu, aby zastavili neprimerané a nerozlišujúce útoky vrátane ostreľovania, zamerania sa na civilné oblasti a bránenia poskytnutia humanitárnej pomoci civilistom v konfliktných zónach;
33. poznamenáva, že namierenie proti civilistom a porušovanie ľudských práv v Sýrii prispeli k vzniku teroristických skupín, najmä ISIL/Dá'iš; domnieva sa, že organizácia ISIL/Dá'iš predstavuje hrozbu pre medzinárodný mier a bezpečnosť a že dramaticky narúša stabilitu v Iraku, Sýrii a širšej oblasti Blízkeho východu, je zodpovedná za systematické zneužívanie ľudských práv a porušovanie medzinárodného práva vrátane úmyselného zabíjania civilistov a prenasledovania jednotlivcov a celých komunít, ako aj za mnohé ďalšie zverstvá; víta záväzok medzinárodných koalíčných partnerov pokračovať vo svojom úsilí čeliť organizácii ISIL/Dá'iš;
34. zastáva názor, že pre stabilitu celého Blízkeho východu je mimoriadne dôležité obnoviť mierový proces v rámci izraelsko-palestínskeho konfliktu s cieľom dosiahnuť trvalú a úplnú dohodu, ktorá bude dodržiavať medzinárodné právo a bude založená na zásade dvoch štátov;

Rozvoj spolupráce v oblasti bezpečnosti a obrany

35. poznamenáva, že sa zvýšila vzájomná závislosť aj zložitost' vonkajších a vnútorných bezpečnostných hrozieb, a preto sa dajú ťažšie predvídať; poukazuje najmä na zmiešané hrozby súvisiace s využívaním vojenských aj nevojenských prostriedkov, a to od spravodajských služieb, politickej podvratnej činnosti a dezinformácií po počítačové útoky a hospodársky tlak;
36. vyzýva EÚ a partnerské krajiny z východnej Európy, aby zohľadnili a prijali nové spoločné opatrenia na zabránenie a boj proti novým bezpečnostným hrozbám, okrem iného zintenzívnením svojej spolupráce a výmeny príslušných informácií; podporuje rozvoj spolupráce medzi EÚ a jej partnerskými krajinami v otázkach bezpečnosti a obrany, a to najmä v rámci pracovnej skupiny Východného partnerstva pre spoluprácu v tejto oblasti; vyzýva EÚ, aby v rámci európskej susedskej politiky a Východného partnerstva posilnila bezpečnosť a zložku vnímavosti voči konfliktom tým, že viac iniciatívy a zdrojov sústreďí na oblasť reformy sektora bezpečnosti, boja proti terorizmu, spolupráce v oblasti SBOP, organizovaného zločinu a riadenia hraníc; zdôrazňuje potrebu súdnej a policajnej spolupráce napríklad prostredníctvom Europolu a Eurojustu;
37. víta nové zameranie revidovanej ESP a víta tiež zámer EÚ posilniť spoluprácu s partnerskými krajinami v oblasti predchádzania konfliktom, boja proti terorizmu a radikalizácii, organizovanej trestnej činnosti, riadenia hraníc a reformy sektora bezpečnosti; domnieva sa, že táto spolupráca musí byť výrazná a zameraná na riešenie spoločných bezpečnostných hrozieb a rozvoj spoločného úsilia o životaschopné urovnávanie konfliktov, a to aj prostredníctvom posilnenej účasti na misiách SBOP a činnostiach odbornej prípravy, ako aj prostredníctvom opatrení s cieľom zabezpečiť nešírenie zbraní hromadného ničenia a bojovať proti nedovolenému obchodovaniu s ručnými a ľahkými zbraňami;
38. je presvedčený, že je potrebná najmä užšia spolupráca na zvýšenie informovanosti o koncepcii EÚ týkajúcej sa reformy sektora bezpečnosti v partnerských krajinách; vyzýva EÚ a jej členské štáty, aby ďalej podporovali partnerské krajiny vo vykonávaní reforiem, budovaní riadnych štátnych inštitúcií a uplatňovaní najlepších postupov na riešenie bezpečnostných otázok, ako je napríklad krízové riadenie a spravodajské služby; zdôrazňuje potrebu riadneho parlamentného dohľadu nad štátnymi orgánmi zodpovednými za bezpečnosť a spravodajské služby;
39. zdôrazňuje potrebu posilniť odolnosť EÚ a jej partnerských krajín, čo znamená schopnosť odolávať a prispôbovať sa vnútornému i vonkajšiemu stresu a otrasom vrátane zmiešaných hrozieb; zdôrazňuje, že na dosiahnutie tohto cieľa je nevyhnutné riešiť základné príčiny krízy, posilniť štátne inštitúcie, presadzovať zásady právneho štátu a nezávislého súdnictva a realizovať účinné opatrenia na boj proti korupcii; vyzýva EÚ, aby podporovala partnerské krajiny pri vykonávaní reforiem civilného bezpečnostného sektora, pretože sú veľmi dôležité na prípravu spoločností odolávať náhlym otrasom rôzneho druhu;

40. odporúča partnerským krajinám, aby posilnili svoju spoluprácu s EÚ v oblasti bezpečnosti a obrany a hľadali spoločné prístupy s Európskou úniou k vojenským stratégiám; víta účasť Gruzínska, Moldavska a Ukrajiny na operáciách krízového riadenia vedených EÚ a zdôrazňuje, že z dlhodobého hľadiska sa tak zvýši vojenská interoperabilita medzi EÚ a jej partnermi; odporúča Gruzínsku a Moldavsku, aby zväzili svoju účasť na činnostiach bojových skupín EÚ; odporúča EÚ, aby sa aktívnejšie zapojila do procesu mierového urovnania konfliktov na území partnerských krajín z východnej Európy;
41. zdôrazňuje, že je potrebné zachovať stabilitu v Moldavsku s ohľadom na politickú krízu, ktorou prechádza, a to aj s ohľadom na prebiehajúci podnesterský konflikt, ktorý treba riešiť prostredníctvom inkluzívnych a otvorených rokovaní;
42. je presvedčený, že v záujme nastolenia stability v regióne je potrebné okamžite riešiť „zmrazené konflikty“ v európskom susedstve (Podnestersko, Abcházsko a Južné Osetsko a Náhorný Karabach); je presvedčený, že by mala existovať užšia spolupráca medzi partnerskými krajinami z východnej Európy v záujme vytvorenia pevného základu na zabezpečenie regionálnej integrácie;

Podpora zariadení do odzbrojovania a znižovanie rizika šírenia zbraní a obchodovania s ľuďmi

43. vyzýva EÚ, jej členské štáty a partnerské krajiny, aby aktívne pokračovali vo svojom úsilí na podporu univerzálnej platnosti multilaterálnych zmlúv o odzbrojení; naliehavo vyzýva EÚ a jej členské štáty, aby lepšie využili možnosť podporovať spoločné odzbrojovacie operácie, do ktorých sú zapojené partnerské krajiny;
44. žiada, aby sa v rámci bezpečnostnej politiky kládol väčší dôraz na úlohu kontroly zbraní a na boj proti nezákonnému obchodu so zbraňami; v tejto súvislosti víta skutočnosť, že v decembri 2014 nadobudla platnosť Zmluva OSN o obchode so zbraňami, ktorej cieľom je posilnenie zodpovednosti a transparentnosti v oblasti obchodu so zbraňami; naliehavo vyzýva partnerské krajiny z východnej Európy, aby sa pripojili k spoločnej pozícii EÚ k vývozu zbraní;
45. podporuje spoluprácu medzi EÚ a jej partnerskými krajinami pri zmiernovaní rizík zbraní hromadného ničenia (ZHN) a šírenia a pašovania komponentov zbraní hromadného ničenia a chemických, biologických, rádiologických a jadrových zbraní (CBRN); žiada ďalšie rozvíjanie zručností a prostriedky na podporu projektu prostredníctvom centra excelentnosti EÚ v oblasti CBRN pre juhovýchodnú Európu/Zakaukazsko/Moldavsko/Ukrajinu;
46. vyzýva EÚ, aby považovala intenzívnu militarizáciu nelegálne obsadeného Krymu Ruskom vrátane umiestňovania jadrových zbraní za vážnu hrozbu pre bezpečnosť EÚ, Čierneho mora a stredomorských regiónov; vyzýva Rusko, aby rešpektovalo postavenie Ukrajiny, ktorá nevlastní jadrové zbrane, v rámci jej medzinárodne uznaných hraníc;

Boj proti terorizmu, organizovanému zločinu a počítačovej kriminalite

47. zdôrazňuje význam multilaterálnej a medzištátnej spolupráce na globálnej a regionálnej úrovni s cieľom riešiť problémy, ktoré predstavuje terorizmus, organizovaný zločin a počítačová kriminalita, ako zdôraznila Komisia vo svojom oznámení z 28. apríla 2015 o Európskom programe v oblasti bezpečnosti; vyzýva preto členské štáty EÚ a partnerské krajiny, aby posilnili spoluprácu medzi svojimi vnútroštátnymi orgánmi presadzovania práva v boji proti terorizmu, nadnárodnej a cezhraničnej trestnej činnosti, ako je obchodovanie s ľuďmi – najmä obchodovanie so ženami a s deťmi, s liekmi, so zbraňami a s kultúrnymi objektmi –, a proti hospodárskej kriminalite a počítačovej kriminalite; nabáda partnerské krajiny, aby v rámci regionálnych formátov oživilí vzájomnú spoluprácu v týchto oblastiach;
48. naliehavo vyzýva Európsku úniu, jej členské štáty a partnerské krajiny, aby efektívnejšie pristupovali k svojim politikám v oblasti boja proti terorizmu doma aj v zahraničí; odporúča, aby riešili najmä hlavné príčiny domáceho terorizmu (napríklad politický a náboženský extrémizmus), kmeňového náboru do teroristických organizácií a odstránili podnecovanie na teroristické útoky; žiada plné využitie zahraničnej a rozvojovej politiky EÚ na boj proti chudobe, diskriminácii a marginalizácii, boj proti korupcii, na podporu dobrej správy vecí verejných a prevenciu a riešenie konfliktov, pretože tieto prvky sú nevyhnutné na udržanie odstupu ohrozených skupín spoločnosti od extrémistickej propagandy;
49. poukazuje na organizovanú trestnú činnosť a korupciu, ktoré sú rozšírené v tomto regióne, a na potrebu riešiť tieto javy v záujme predchádzania negatívnym dôsledkom, ktoré by mohli vzniknúť a ovplyvniť proces regionálnej integrácie, a v záujme zvýšenia úrovne dôvery v demokratické inštitúcie;

50. vyzýva členské štáty a Komisiu na posilnenie spolupráce okrem iného s internetovými spoločnosťami a platformami sociálnych sietí, ako aj vzájomnej spolupráce medzi nimi s cieľom obmedziť prístup k teroristickým materiálom dostupným na internete a odstrániť internetovú teroristickú propagandu pri súčasnom zabezpečení dodržiavania základných práv, najmä práva na ochranu súkromia a osobných údajov;
 51. poveruje svojich podpredsedov, aby toto uznesenie postúpili predsedovi Európskeho parlamentu, Rade, Komisii, podpredsedníčke Komisie/vysokej predstaviteľke Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku, komisárovi pre európsku susedskú politiku a rokovania o rozšírení, Európskej službe pre vonkajšiu činnosť, vládam a parlamentom členských štátov EÚ a partnerským krajinám z východnej Európy.
-

UZNESENIE ⁽¹⁾**Parlamentného zhromaždenia Euronest o viacročných finančných výhladoch EÚ a ich vplyve na hospodársku spoluprácu medzi krajinami Východného partnerstva**

(2016/C 193/02)

PARLAMENTNÉ ZHROMAŽDENIE EURONEST,

- so zreteľom na vývoj európskej susedskej politiky (ESP) od roku 2004, najmä na správy Komisie o dosiahnutom pokroku v jej vykonávaní,
 - so zreteľom na spoločné oznámenia Komisie a podpredsedníčky Komisie a vysokej predstaviteľky Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku z 18. novembra 2015 s názvom Preskúmanie európskej susedskej politiky a na závery Rady o preskúmaní európskej susedskej politiky zo 14. decembra 2015,
 - so zreteľom na spoločné vyhlásenia z nadväzujúcich samitov Východného partnerstva, a najmä na posledné vyhlásenie, ktoré bolo prijaté v Rige 22. mája 2015,
 - so zreteľom na uznesenie Európskeho parlamentu z 9. júla 2015 o revízii európskej susedskej politiky ⁽²⁾,
 - so zreteľom na bilaterálne dohody o pridružení uzavreté medzi Európskou úniou a Ukrajinou, Gruzínskom a Moldavskou republikou a na ich predbežné vykonávanie,
 - so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 232/2014 z 11. marca 2014, ktorým sa ustanovuje nástroj európskeho susedstva,
 - so zreteľom na rokovací poriadok,
- A. keďže Východné partnerstvo vytvára zmysluplný rámec na upevňovanie vzťahov, urýchľovanie politického združovania a prehľbovanie hospodárskej integrácie medzi EÚ a východnými partnermi, a to podporou politických a sociálno-ekonomických reforiem a uľahčovaním aproximácie s právnymi predpismi a politikami EÚ;
- B. keďže Východné partnerstvo posilňuje aj vzťahy medzi samotnými partnermi, čím prispieva k výmene informácií a skúseností v širokej škále oblastí reforiem a k prijímaniu spoločných noriem;
- C. keďže každá partnerská krajina má zvrchované právo slobodne si zvoliť úroveň ambícií a ciele, ktoré chce dosiahnuť vo svojom vzťahu s Európskou úniou a s ďalšími regionálnymi a medzinárodnými organizáciami;
- D. keďže štyria zo šiestich východných partnerov sú členmi Svetovej obchodnej organizácie (Arménsko, Gruzínsko, Moldavská republika a Ukrajina);
- E. keďže veľkú časť susedstva aj naďalej ovplyvňujú ozbrojené či zmrazené konflikty, ktoré brzdia hospodársku, sociálnu a politickú transformáciu, ako aj regionálnu spoluprácu, stabilitu a bezpečnosť;
- F. keďže v rámci nástroja európskeho susedstva na obdobie rokov 2014 – 2020 sa z celkovej sumy 15,4 miliardy EUR určenej na celý nástroj pridelilo na regionálne projekty vo Východnom susedstve 741 – 906 miliónov EUR; keďže ďalšie finančné prostriedky z tohto nástroja sa vynakladajú na bilaterálnu spoluprácu medzi EÚ a susednými krajinami, ako aj na regionálne projekty v južnom susedstve a na cezhraničnú spoluprácu;
- G. keďže Komisia vo svojom oznámení o preskúmaní ESP z 18. novembra 2015 zverejnila svoj úmysel uskutočniť hĺbkové hodnotenie s cieľom vyvinúť možnosti (vrátane nejakého nástroja), ktorými by sa lepšie a účinnejšie riešili finančné potreby susediacich krajín,

⁽¹⁾ Prijaté 22. marca 2016 v Bruseli (Belgicko).⁽²⁾ Prijaté texty, P8_TA-PROV(2015)0272.

Posilnenie vnútroregionálnej hospodárskej spolupráce medzi východnými partnermi

1. zdôrazňuje, že krajiny Východného partnerstva sú z kultúrneho a historického hľadiska úzko prepojené navzájom medzi sebou, ako aj s Európskou úniou – majú rovnaké európske dedičstvo a hodnoty;
2. zdôrazňuje, že hospodárska integrácia medzi krajinami Východného partnerstva je v súčasnosti na pomerne nízkej úrovni; zdôrazňuje, že hlbšia integrácia trhov krajín Východného partnerstva by pomohla podnieť hospodársky rast v tejto oblasti, ale zároveň by priniesla politické výhody a prispela by k budovaniu dôvery a k zmiereniu v regióne;
3. domnieva sa, že keďže hlavným cieľom Východného partnerstva je politická a hospodárska integrácia partnerov s Európskou úniou, Parlamentné zhromaždenie Euronest by malo vystupňovať úsilie na podporu posilnenia väzieb medzi samotnými partnerskými krajinami; víta skutočnosť, že v spoločnom oznámení o preskúmaní ESP z 18. novembra 2015 sa zdôrazňuje potreba posilniť vzťahy medzi susedmi, ale vyslovuje poľutovanie nad tým, že sa v ňom takmer vôbec nerieši multilaterálny rozmer Východného partnerstva;
4. vyzýva EÚ a východoeurópskych partnerov, aby sa ráznejšie zapojili do hľadania konkrétnych opatrení na podporu regionálnej hospodárskej spolupráce; zastáva presvedčenie, že tento proces by mal prebiehať na základe analýzy faktorov, ktoré bránia rozvoju vnútroregionálnej hospodárskej integrácie, spoločných záujmov a oblastí, pre ktoré by bol takýto vývoj najviac prospešný;
5. zdôrazňuje, že vytvorenie bilaterálnych prehĺbených a komplexných zón voľného obchodu (DCFTA) s Ukrajinou, Gruzínskom a Moldavskou republikou je kľúčovým prostriedkom na dosiahnutie modernej, transparentnej a predvídateľnej obchodnej a regulačnej aproximácie, ako aj priamych zahraničných investícií vedúcich k vytváraniu pracovných miest a k dlhodobému rastu; domnieva sa, že EÚ a traja pridružení východní partneri by mohli premýšľať nad vytvorením multilaterálneho rozmeru medzi samotnými krajinami DCFTA s konečným cieľom vytvoriť hospodársky priestor založený na pravidlách a zvrchovaných rozhodnutiach WTO, ako sa uvádza v oznámení o preskúmaní ESP z 18. novembra 2015;
6. uznáva, že partnerské krajiny môžu k zlepšeniu hospodárskych a obchodných vzťahov s EÚ a so svojimi susedmi dospieť rôznymi cestami; domnieva sa, že pri plnom rešpektovaní medzinárodných záväzkov jednotlivých strán predsa existuje priestor na ďalšiu spoluprácu medzi EÚ a tými partnermi, ktorí sa neusilovali uzavrieť dohody o pridružení ani vytvoriť DCFTA; zdôrazňuje, že prijatie medzinárodných noriem, okrem iného na základe pravidiel WTO, by mohlo predstavovať efektívny spôsob, ako prekonať technické prekážky; v tejto súvislosti víta návrh obsiahnutý v oznámení o preskúmaní ESP z 18. novembra 2015 podpisovať dohody o posudzovaní zhody a uznávaní, ktoré umožnia voľný pohyb priemyselných výrobkov v rámci konkrétnych odvetví;
7. upriamuje pozornosť na úspešné príklady hospodárskej integrácie krajín v strednej a východnej Európe, ako aj na západnom Balkáne, ktorá by mohla do veľkej miery slúžiť ako dobrý vzor na prehlbovanie hospodárskej integrácie krajín Východného partnerstva;
8. zdôrazňuje, že takýto scenár vyžaduje spoločnú politickú vôľu východných partnerov; žiada preto, aby východní partneri zhodnotili svoje vzájomné vzťahy s cieľom podnieť ďalšiu spoluprácu a aby EÚ poskytla svojim partnerom odborné znalosti a pomoc, aby ľahšie hľadali nové príležitosti na spoločný hospodársky rozvoj; domnieva sa, že výraznejšie zblíženie a lepšia spolupráca, najmä v oblasti sanitárnych a fyto-sanitárnych opatrení, technických predpisov a posudzovania zhody, vzájomnej administratívnej pomoci v colných veciach, harmonizácie digitálneho trhu, verejného obstarávania, dopravy, víz a vzdelávacích výmen, majú veľký potenciál priniesť zvýšenie prosperity v prospech obyvateľov vo všetkých partnerských krajinách a mohli by výrazne zlepšiť podnikateľskú klímu, ako aj schopnosť hospodárskych subjektov zúčastňovať sa na hodnotovom reťazci v celom regióne;
9. zdôrazňuje dôležitosť bezplatných a otvorených komunikácií; vyzdvihuje liberalizáciu spôsobov dopravy pre krajiny bez priameho prístupu k prístavom a námorným terminálom;

Finančné nástroje EÚ na zlepšenie vnútroregionálnej hospodárskej integrácie

10. poznamenáva, že EÚ finančne podporuje regionálnu integráciu prostredníctvom spoločnej aproximácie s normami a najlepšimi postupmi EÚ, najmä prostredníctvom nástroja európskeho susedstva; upozorňuje na skutočnosť, že väčšina jeho rozpočtu je vyhradená na bilaterálne vzťahy medzi EÚ a východnými partnermi, ale niektorými z týchto nástrojov sa podporujú buď projekty v rámci celej ESP, alebo konkrétne regionálny rozmer Východného partnerstva;

11. berie na vedomie prebiehajúce projekty v rámci tzv. regionálnych východných programov; poznamenáva, že nie je jasné, do akej miery tieto programy prispievajú k prehĺbovaniu vnútroregionálnej integrácie; žiada preto Komisiu, aby tento rozmer zahrnula do svojich správ;
12. víta skutočnosť, že cieľom viacerých programov EÚ je zlepšiť úroveň regulačných noriem a technických noriem v krajinách Východného partnerstva, keďže je to potrebné na vytvorenie potenciálu prehĺbenia hospodárskej spolupráce či už medzi krajinami Východného partnerstva navzájom, alebo medzi nimi a členskými štátmi EÚ; so záujmom očakáva od Komisie a ESVČ konkrétnejšie návrhy týkajúce sa modernizácie a strategického zosúladenia nástrojov technickej pomoci EÚ (TAIEX a Twinning), ktoré ohlásili v spoločnom oznámení z 18. novembra 2015; domnieva sa, že technická pomoc EÚ by sa nemala poskytovať len na bilaterálnej, ale aj na multilaterálnej báze s cieľom zabezpečiť koordináciu a pomôcť vytvoriť spoločné regulačné pravidlá v celom regióne;
13. víta skutočnosť, že Komisia v budúcom roku zriadi zariadenie prehĺbenej a komplexnej zóny voľného obchodu (DCFTA) pre malé a stredné podniky, ktoré v priebehu najbližších desiatich rokov poskytnú formou grantov približne 200 miliónov EUR z rozpočtu EÚ; konštatuje, že od tohto zariadenia sa očakáva, že pre MSP v troch krajinách Východného partnerstva, ktoré majú s EÚ vytvorenú DCFTA, uvoľní nové investície v hodnote najmenej 2 miliardy EUR; zdôrazňuje, že nedostatočný prístup k financovaniu býva často jedným z hlavných problémov, s ktorými sa MSP stretávajú; žiada, aby EÚ zabezpečila pružné vyplatenie finančných prostriedkov MSP, aby bola podpora EÚ pre príjemcov pomoci jednoznačne viditeľná a aby boli MSP o tejto iniciatíve riadne informované; vyzýva Komisiu, aby uvažovala o grantových príležitostiach v oblasti regionálnej spolupráce v rámci tohto nástroja;
14. domnieva sa, že pomoc zo strany samotnej EÚ nestačí, keďže inštitúcie EÚ, predovšetkým Európska investičná banka, sa pri uhrádzaní pohľadávok musia spoliehať na partnerské banky na miestnych finančných trhoch; naliehavo žiada partnerské krajiny, aby uskutočnili zásadné reformy potrebné na zabezpečenie primeraných trhových podmienok pre MSP;
15. víta úsilie platformy č. 2 Východného partnerstva venovanej hospodárskej integrácii a zblížovaniu s politikami EÚ pod koordinácnym vedením zo strany Komisie, ktorá predstavuje fórum pre dialóg, ktorého cieľom je prispieť k inteligentnému, trvalo udržateľnému a inkluzívnemu rozvoju voľného trhového hospodárstva v partnerských krajinách; vyzýva Komisiu, aby uskutočnila potrebné kroky na posilnenie mandátu tejto platformy a na jej transformáciu na strategickejší orgán, ktorý by vymedzil oblasti, v ktorých by sa výmenou najlepších postupov a aproximáciou noriem najviac prispelo k hospodárskej integrácii nielen s EÚ, ale aj na vnútroregionálnej úrovni;
16. víta návrh, že EÚ by mala podporovať svojich partnerov pri modernizácii ich hospodárstiev v záujme dosiahnutia udržateľného rastu, ako sa uvádza v spoločnom oznámení z 18. novembra 2015; navrhuje, že s odbornou pomocou členských štátov by sa v rámci európskej susedskej politiky mala posilniť a udržať účinná spolupráca v kontexte bilaterálnych projektov zameraných na vykonávanie dohôd o pridružení;
17. domnieva sa, že do tohto strategickejšieho prístupu by sa mali zapojiť parlamenty východných partnerov a Európsky parlament a že Parlamentné zhromaždenie Euronest by k nemu mohlo prispieť cenným vkladom;
18. poveruje svojich spolupredsedom, aby postúpili toto uznesenie predsedovi Európskeho parlamentu, Rade, Komisii, podpredsedníčke Komisie a vysokej predstaviteľke Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku, Európskej službe pre vonkajšiu činnosť a vládam a parlamentom členských štátov a krajín Východného partnerstva.

UZNESENIE ⁽¹⁾**Parlamentného zhromaždenia Euronest k rozvoju politiky týkajúcej sa nekonvenčného plynu a potenciálneho vplyvu na trhy s energiou v EÚ a vo východoeurópskych partnerských krajinách**

(2016/C 193/03)

PARLAMENTNÉ ZHROMAŽDENIE EURONEST,

- so zreteľom na zakladajúcu listinu Parlamentného zhromaždenia Euronest z 3. mája 2011,
- so zreteľom na spoločné vyhlásenie zo samitu Východného partnerstva, ktorý sa uskutočnil 21. – 22. mája 2015 v Rige,
- so zreteľom na závery Európskej rady z 24. októbra 2014 k rámcu politik v oblasti klímy a energetiky na obdobie do roku 2030,
- so zreteľom na rozhodnutia z konferencie OSN o zmene klímy, ktorá sa konala v Paríži od 30. novembra do 10. decembra 2015,
- so zreteľom na uznesenie Európskeho parlamentu z 5. februára 2014 o rámci pre politiku v oblasti zmeny klímy a energetickú politiku do roku 2030 ⁽²⁾,
- so zreteľom na uznesenie Európskeho parlamentu zo 14. marca 2013 o Pláne postupu v energetike do roku 2050 ⁽³⁾,
- so zreteľom na uznesenie Európskeho parlamentu z 12. júna 2012 o zapájaní sa do spolupráce s partnermi za našimi hranicami v oblasti energetickej politiky: strategický prístup k bezpečným, udržateľným a konkurencieschopným dodávkam energie ⁽⁴⁾,
- so zreteľom na oznámenie Komisie z 22. januára 2014 s názvom Rámec politik v oblasti klímy a energetiky na obdobie rokov 2020 až 2030 [COM(2014) 15],
- so zreteľom na dokumenty o vnútroštátnych stratégiách Arménska, Azerbajdžanu, Bieloruska, Gruzínska, Moldavska a Ukrajiny v oblasti energetiky do roku 2020 a 2030 v uvedenom poradí,
- so zreteľom na hlavné ciele a pracovný program Východného partnerstva na roky 2014 – 2017 (platforma 3 pre oblasť energetickej bezpečnosti),
- so zreteľom na vytvorenie Východoeurópskeho partnerstva v oblasti energetickej účinnosti a životného prostredia (E5P) v roku 2009,
- so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie (ZFEÚ), a najmä na jej článok 194, v ktorom sa uvádza, že jej ustanovenia zavádzajúce opatrenia Únie v oblasti energetiky sa uplatňujú bez toho, aby bolo okrem iného dotknuté uplatňovanie ostatných ustanovení zmlúv, predovšetkým článku 192 ods. 2,
- so zreteľom na smernicu Európskeho parlamentu a Rady 94/22/ES z 30. mája 1994 o podmienkach udeľovania a používania povolení na vyhľadávanie, prieskum a ťažbu uhľovodíkov ⁽⁵⁾,
- so zreteľom na výročné správy o činnostiach Energetického spoločenstva pre Európsky parlament a národné parlamenty za roky 2014 a 2015,

⁽¹⁾ Prijaté 22. marca 2016 v Bruseli (Belgicko).⁽²⁾ Prijaté texty, P7_TA(2014)0094.⁽³⁾ Prijaté texty, P7_TA(2013)0088.⁽⁴⁾ Ú. v. EÚ C 332 E, 15.11.2013, s. 28.⁽⁵⁾ Ú. v. ES L 164, 30.6.1994, s. 3.

- A. keďže členské štáty EÚ a ich východoeurópski partneri sú v prvom rade zodpovední za svoje energetické mixy a za uspokojenie rastúcej spotreby energie a členské štáty EÚ musia konať v súlade s článkom 194 ZFEÚ, a tak zabezpečiť fungovanie trhu s energiou a bezpečnosť dodávok energie a podporovať energetickú efektívnosť a úspory energie, rozvoj energie z obnoviteľných zdrojov a prepojenie energetických sietí;
- B. keďže v rýchlo sa rozvíjajúcej oblasti energetiky, ktorú charakterizuje stále intenzívnejšia svetová hospodárska súťaž o zdroje, rastúce ceny energie a rastúce cenové rozdiely v prípade niektorých z našich hlavných konkurentov, európske hospodárstva a občania požadujú energiu, ktorá je udržateľná a cenovo dostupná a ktorej dodávky sú bezpečné a spoľahlivé;
- C. keďže naše krajiny stále čelia mnohým výzvam, pokiaľ ide o energetiku, vrátane eliminácie emisií uhlíka, rastúcej závislosti od dovozu jediného monopolného dodávateľa (spolu s rizikami súvisiacimi s bezpečnosťou dodávok), využívanie dodávok energie ako nástroja politického vplyvu, dokončenie vnútorného trhu s energiou, energetickú chudobu a vplyv cien energie na konkurencieschopnosť;
- D. keďže nekonvenčné uhľovodíky majú potenciál posilniť využívanie domácich zdrojov energie a znížiť závislosť od dovozu;
- E. keďže technológie súvisiace s vysokoobjemovým hydraulickým štiepením, ktoré sa bežne nazýva aj frakovanie, vyvolali obavy v súvislosti s verejným zdravím a vplyvom na životné prostredie;
- F. keďže Komisia si želá zabezpečiť environmentálnu integritu ťažby nekonvenčných uhľovodíkov, ako je bridlicový plyn a zabezpečiť, že riziká, ktoré môžu priniesť jednotlivé projekty a kumulatívny rozvoj, sa riadia primerane v členských štátoch, ktoré majú záujem o prieskum alebo využívanie takýchto zdrojov;
- G. keďže Komisia 22. januára 2014 odpovedala na výzvy na naliehavý zásah prijatím odporúčania zamýšľaného na pomoc pri zaisťovaní jasnosti a predvídateľnosti pre verejné orgány, trhové subjekty a občanov;
- H. keďže Komisia vo svojom odporúčaní 2014/70/EÚ z 22. januára 2014 o minimálnych zásadách pre prieskum a ťažbu uhľovodíkov (ako napríklad bridlicového plynu) s použitím vysokoobjemového hydraulického štiepenia ⁽¹⁾ vyzýva členské štáty EÚ, aby dodržiavali minimálne zásady pri vykonávaní alebo prispôbovaní svojich právnych predpisov, ktoré sa vzťahujú na prieskum uhľovodíkov alebo ťažbu založenú na vysokoobjemovom hydraulickom štiepení;
- I. keďže napriek tomu, že svetová hospodárska kríza a nízke ceny ropy mali negatívny vplyv na investovanie do ťažby nekonvenčných fosílnych palív, medzinárodné finančné inštitúcie naďalej zohrávajú významnú úlohu tým, že využívajú pákový efekt vnútroštátnych prostriedkov a úverov na takéto investovanie;
- J. keďže ložiská bridlice objavené v krajinách, ktoré predtým nemali žiadne zásoby plynu, ktorý by bolo možné ťažiť, prinášajú pre krajiny dovážajúce zemný plyn možnosť stať sa producentmi, čo im umožní z dlhodobého hľadiska uspokojiť potreby týkajúce sa zemného plynu z domáceho zdroja a/alebo sa stať vývozcami prostredníctvom novo vyvinutého skvapalneného zemného plynu (LNG);
- K. keďže EÚ a jej východoeurópske partnerské krajiny musia pri formovaní politiky vhodných na ukladanie povinností priemyselným odvetviam, ktoré vyvíjajú nové spôsoby ťažby nekonvenčných fosílnych palív v súvislosti s prieskumom a využívaním takýchto zdrojov, vziať do úvahy celkovú konkurencieschopnosť svojich ekonomík a svojich odvetví ťažby uhľovodíkov, ako sú fosílna palivá,
1. zdôrazňuje význam pomoci EÚ v súvislosti s politickými odporúčaniami stanovenými v odporúčaní Komisie 2014/70/EÚ;
 2. schvaľuje minimálne zásady stanovené v odporúčaní 2014/70/EÚ, ktorých cieľom je zabezpečiť ochranu verejného zdravia, klímy a životného prostredia, efektívne využívanie zdrojov, transparentné organizovanie hospodárskej súťaže v oblasti využívania, stavebníctva a prevádzky a informovanosť verejnosti; žiada tie členské štáty EÚ, ktoré zamýšľajú využívať hydraulické štiepenie, aby dodržiavali tieto zásady;
 3. vyzýva na vytvorenie podmienok potrebných na bezpečný a účinný prieskum a ťažbu uhľovodíkov (ako je bridlicový plyn) použitím vysokoobjemového hydraulického štiepenia

(¹) Ú. v. EÚ L 39, 8.2.2014, s. 72.

4. zdôrazňuje, že východoeurópski partneri musia riešiť obavy verejnosti týkajúce sa všetkých možných negatívnych následkov hydraulického štiepenia a zabezpečiť najvyššie environmentálne, sociálne a bezpečnostné normy a normy v oblasti verejného zdravia a efektívnosti, ako aj transparentnú hospodársku súťaž v oblasti využívania, stavebníctva a vykonávania ťažby nekonvenčného plynu; zároveň zdôrazňuje potrebu zabrániť ohrozeniu životného prostredia a verejnosti;
5. upriamuje pozornosť na konkrétne výzvy spojené s využívaním zemného plynu, ktorý v súčasnosti predstavuje jednu štvrtinu primárnej energetickej spotreby EÚ a ak by nahradil fosílna palivá spojené s vysokými emisiami CO₂, mohol by v krátkodobom až strednodobom horizonte prispieť k zníženiu emisií skleníkových plynov; konkrétne zdôrazňuje, že na úrovni spotrebiteľov by regióny využívajúce vykurovanie na báze oleja mohli znížiť svoje emisie podporením majiteľov budov, aby prešli na vykurovanie zemným plynom; berie na vedomie, že tieto regióny by nemali byť odrádzané od zvyšovania energetickej efektívnosti v kľúčových odvetviach, ako je stavebníctvo, alebo od maximalizácie využitia obnoviteľných zdrojov;
6. podporuje prieskum bridlicového plynu v členských štátoch EÚ za predpokladu, že predstavuje možnú náhradu fosílnych palív spojených s vysokými emisiami CO₂, domáci zdroj zemného plynu (čím sa zníži závislosť od iných dodávateľov energie) a možnú hybnú silu pre vytváranie pracovných miest, hospodársky rast a ďalšie zdroje verejných príjmov;
7. vyzdvihuje prípadné nové príležitosti aj výzvy vyplývajúce z ťažby bridlicového plynu, ako sú zdôraznené v odporúčaní 2014/70/EÚ;
8. vyzýva na zintenzívnenie základného a aplikovaného vedeckého výskumu a tematického výskumu týkajúceho sa vedeckých prognóz a zavádzaní zón vyhľadávania a ťažby bridlice, vysoko organických látok a metánu z ložísk uhlia, ktoré môžu súvisieť s ťažbou plynu vo všetkých oblastiach ťažby ropy, plynu a uhlia;
9. zdôrazňuje potrebu pripraviť normatívnu a technickú dokumentáciu a zosúladiť ju s medzinárodnými priemyselnými normami účinného vyhľadávania, prieskumu a ťažby, pokiaľ ide o vrstvy bridlicového plynu nachádzajúce sa vo východných partnerských krajinách;
10. vyzýva na zlepšenia právnych predpisov v oblasti využívania pôdneho podložja na ťažbu ropy a plynu a posudzovanie, prevenciu a elimináciu negatívnych a potenciálne negatívnych vplyvov využívania pôdneho podložja na životné prostredie a spoločnosť;

Potenciálny vplyv na trhy s energiou v členských štátoch EÚ a v krajinách Východného partnerstva

11. domnieva sa, že činnosti v oblasti bridlicového plynu majú takisto potenciál priniesť priame či nepriame hospodárske výhody členským štátom EÚ a krajinám východného partnerstva, regiónom, miestnym spoločenstvám, spoločnostiam a občanom, napríklad prostredníctvom regionálnych investícií do infraštruktúry, priamych a nepriamych pracovných príležitostí a verejného príjmu vo forme daní, poplatkov a tantiém;
12. uvádza príklad Spojených štátov amerických, kde nekonvenčný plyn v súčasnosti zodpovedá 60 % domácej ťažby plynu, pričom bridlicový plyn sa vyznačuje najvyššou mierou nárastu; zdôrazňuje, že tento výrazný nárast domácej ťažby zemného plynu viedol v Spojených štátoch k nižším cenám plynu a dočasne ovplyvnil cenu dovozu LNG do EÚ;
13. berie na vedomie závery Európskej rady z 22. mája 2013, v ktorých zdôraznila potrebu diverzifikovať dodávky energie do Európy a rozvinúť bezpečné a domáce zdroje energie s cieľom zabezpečiť bezpečnosť dodávok, znížiť závislosť členských štátov od dodávok energie zo zahraničia a podporiť hospodársky rast;
14. pripomína, že dlhodobým cieľom EÚ aj krajín Východného partnerstva je stať sa udržateľným hospodárstvom, ktoré efektívne využíva zdroje; domnieva sa, že zemný plyn a dostupnosť nových zdrojov bezpečných a udržateľných fosílnych palív, ako je zemný plyn z bridlicových útvarov môže zohrávať úlohu pri transformácii odvetvia energetiky, najmä ak sa ním nahradia fosílna palivá spojené s vysokými emisiami CO₂; zastáva názor, že zníženie emisií skleníkových plynov v našom energetickom systéme si bude v každom prípade vyžadovať neustále zvyšovanie energetickej efektívnosti, úspory energie a intenzívnejšie využívanie udržateľných technológií, predovšetkým energie z obnoviteľných zdrojov;
15. vyzýva Bielorusko, aby zastavilo výstavbu jadrových elektrární, kým sa otvoreným a transparentným spôsobom nevykoná skutočne nezávislé posudzovanie vplyvov ich výstavby a prevádzky na životné prostredie v plnom súlade s existujúcimi medzinárodnými jadrovými a environmentálnymi bezpečnostnými normami, ako sú Dohovor z Espoo a Aarhuský dohovor, stanovenými Medzinárodnou agentúrou pre atómovú energiu (IAEA) a so zapojením všetkých zainteresovaných strán s cieľom zabezpečiť, aby sa nerobili žiadne kompromisy na úkor ochrany životného prostredia a jadrovej bezpečnosti;

16. vyzýva vlády východoeurópskych partnerských krajín, aby urobili, čo môžu s cieľom zabezpečiť transparentnosť pri rokovaniach o dohodách v oblasti energetiky s tretími krajinami, najmä s tými, ktoré sú známe tým, že využívajú zdroje energie ako nástroj zahraničnej politiky;

Súvislosti týkajúce sa spolupráce medzi Ukrajinou a EÚ v odvetví energetiky

Bridlicový plyn a metán, ktoré sú spoločne známe pod názvom „nekonvenčný plyn“, vyvolávajú výrazný záujem o nahromadenie zásob uhl'ovodíkov a zvýšenie energetickej nezávislosti Ukrajiny.

Koncept netradičných uhl'ovodíkov zahŕňa bridlicový plyn, plyn z ložísk spevnených, nízko priepustných hornín (alebo plyn z centrálnej panvy) a ložiská roponosnej bridlice, metán z uhoľného sloja a hydráty plynu. Na Ukrajine sú vyhliadky otvorenia ložísk nekonvenčných uhl'ovodíkov každého druhu.

Rôzni odborníci odhadovali objem očakávaných obnoviteľných zdrojov bridlicového plynu na Ukrajine na 7 – 15 miliónov m³ už predtým. Väčšina odborníkov súhlasí, že Ukrajina sa nachádza na štvrtom mieste (po Poľsku, Francúzsku a Nórsku), pokiaľ ide o zdroje bridlicového plynu.

Jeden z hlavných faktorov potrebných na účinné fungovanie ukrajinského hospodárstva je uspokojenie potrieb krajiny v oblasti zdrojov nerastných surovín, predovšetkým palív a energie. Popri znížení úrovne spotreby energie sa musí uprednostniť rozvoj nových výskumných technológií a produkcia a využitie iných prírodných zdrojov energie vrátane tých nekonvenčných.

Na ťažbu bridlicového plynu je potrebné využívať moderné technológie na zverejňovanie informácií, testovanie, intenzifikáciu (najmä využitie intenzívneho viacfázového štiepenia) a ťažbu ložísk a prilákanie potrebných významných investícií, ktoré Ukrajina nemá.

Spolupráca medzi Ukrajinou a EÚ v odvetví energetiky sa realizuje v súlade s dohodou o pridružení medzi EÚ a Ukrajinou a programom pridruženia, memorandom o porozumení o spolupráci v energetickej oblasti medzi EÚ a Ukrajinou a Zmluvou o založení Energetického spoločenstva.

Rozvoj zdrojov ťažby nekonvenčných uhl'ovodíkov, konkrétne bridlicového plynu, je obmedzovaný aj mnohými inými faktormi vrátane chýbajúcich právnych predpisov, ktoré by regulovali ťažbu tohto druhu surovín.

Ukrajina ako člen Energetického spoločenstva má povinnosť vykonávať tretí energetický balík. V súčasnosti reformuje svoje odvetvie energetiky a harmonizuje svoje právne predpisy v súlade s prijatými záväzkami. Medzi nedávne úspechy patrí prijatie zákona o trhu so zemným plynom, ktorý je navrhnutý tak, aby vytvoril efektívne a konkurencieschopné prostredie v tomto odvetví.

S ohľadom na realizáciu odvetvových reforiem v roku 2015 Ukrajina plánovala pripraviť a prijať niekoľko legislatívnych aktov, ktorými by sa liberalizovali trhy s plynom a elektrickou energiou.

Konkrétne ukrajinské ministerstvo odvetvia energetiky a uhlia spoločne so sekretariátom Energetického spoločenstva navrhli zákon o trhu so zemným plynom v súlade so smernicou 2009/73/ES o spoločných pravidlách pre vnútorný trh so zemným plynom a s nariadením (ES) č. 715/2009 o podmienkach prístupu do prepravných sietí pre zemný plyn.

Vo vyššie uvedenom zákone sa stanovuje legislatívny rámec na reformu odvetvia plynu a plán na jeho vykonávanie v súlade s európskymi právnymi predpismi v oblasti energetiky vrátane ustanovení tretieho energetického balíka

UZNESENIE ⁽¹⁾**Parlamentného zhromaždenia Euronest o vzájomnom uznávaní odborných kvalifikácií, pracovných skúseností a univerzitných diplomov v rámci bolonského procesu**

(2016/C 193/04)

PARLAMENTNÉ ZHROMAŽDENIE EURONEST,

- so zreteľom na spoločné vyhlásenie zo samitu Východného partnerstva v Rige (21. a 22. mája 2015), ktoré vychádza z vyhlásení prijatých v podobnom kontexte v predchádzajúcich rokoch vo Vilniuse a Varšave,
- so zreteľom na uznesenie Európskeho parlamentu z 23. októbra 2013 s názvom Európska susedská politika, snaha o posilnené partnerstvo: pozícia Európskeho parlamentu k správam o pokroku za rok 2012,
- so zreteľom na zakladajúcu listinu Parlamentného zhromaždenia Euronest z 3. mája 2011,
- so zreteľom na jerevanské ministerské komuniké vychádzajúce zo štvrtého bolonského politického fóra a z konferencie ministrov európskeho priestoru vysokoškolského vzdelávania (EHEA), ktoré sa konali 14. a 15. mája 2015,
- so zreteľom na uznesenie Parlamentného zhromaždenia Euronest z 3. apríla 2012 o posilnení občianskej spoločnosti v krajinách Východného partnerstva vrátane otázky spolupráce medzi vládou a občianskou spoločnosťou a otázky reforiem zameraných na posilnenie postavenia občianskej spoločnosti,
- so zreteľom na spoločnú deklaráciu zo Sorbonny o harmonizácii štruktúry európskeho systému vysokoškolského vzdelávania, ktorú 25. mája 1998 podpísali ministri školstva Francúzska, Nemecka, Talianska a Spojeného kráľovstva,
- so zreteľom na spoločnú deklaráciu, ktorú 19. júna 1999 podpísali v Bologni ministri školstva z 29 európskych krajín (Bolonská deklarácia),
- so zreteľom na Budapeštiansko-viedenskú deklaráciu z 12. marca 2010, ktorú prijali ministri školstva zo 47 krajín a ktorou sa oficiálne zaviedol EHEA,
- so zreteľom na komuniké vydané konferenciou ministrov a na tretie bolonské politické fórum, ktoré sa konalo 26. a 27. apríla 2012 v Bukurešti,
- so zreteľom na stratégiu mobility 2020 pre EHEA prijatú na konferencii ministrov EHEA, ktorá sa konala 26. a 27. apríla 2012 v Bukurešti,
- so zreteľom na smernicu Európskeho parlamentu a Rady 2013/55/EÚ z 20. novembra 2013 o uznávaní odborných kvalifikácií,
- so zreteľom na odporúčanie Európskeho Parlamentu a Rady z 28. septembra 2005 o uľahčení vydávania jednotných krátkodobých víz členskými štátmi výskumným pracovníkom,
- so zreteľom na správu s názvom Európsky priestor vysokoškolského vzdelávania v roku 2015: správa o vykonávaní bolonského procesu,
- so zreteľom na odporúčanie Európskeho Parlamentu a Rady z 23. apríla 2008 o vytvorení európskeho kvalifikačného rámca pre celoživotné vzdelávanie,
- so zreteľom na závery Rady z 12. mája 2009 o strategickom rámci pre európsku spoluprácu vo vzdelávaní a odbornej príprave („ET 2020“),

⁽¹⁾ Prijaté 22. marca 2016 v Bruseli (Belgicko).

- so zreteľom na závery Rady z 11. mája 2010 o internacionalizácii vysokoškolského vzdelávania,
 - so zreteľom na odporúčanie Rady z 28. júna 2011 o politikách na zníženie predčasného ukončovania školskej dochádzky,
 - so zreteľom na správu s názvom Európsky priestor vysokoškolského vzdelávania v roku 2012: správa o vykonávaní bolonského procesu,
 - so zreteľom na konečnú správu medzinárodnej konferencie o financovaní vysokoškolského vzdelávania, ktorá sa konala v Jerevane v Arménsku 8. a 9. septembra 2011,
 - so zreteľom na uznesenie Európskeho parlamentu z 23. septembra 2008 o bolonskom procese a mobilite študentov,
 - so zreteľom na správu Európskeho parlamentu z 31. marca 2015 o opatreniach nadväzujúcich na vykonávanie bolonského procesu,
 - so zreteľom na dohody o pridružení podpísané medzi Európskou úniou a vládami Gruzínska, Moldavskej republiky a Ukrajiny,
 - so zreteľom na štipendijné programy Erasmus+ a Erasmus Mundus,
 - so zreteľom na Európsky dohovor o uznávaní kvalifikácií týkajúcich sa vysokoškolského vzdelávania v európskom regióne (CETS č. 165, Lisabon, 11. apríl 1997),
- A. keďže vzájomné uznávanie akademických titulov medzi EÚ a krajinami Východného partnerstva (EaP) je napriek pokrokom, ktoré predstavujú bolonský proces a EHEA, ešte stále zložité a nákladné;
- B. keďže pre študentov z krajín EaP je v niektorých členských štátoch EÚ ťažké a niekedy nemožné dosiahnuť riadne uznanie svojich kvalifikácií, pričom študenti z EÚ v krajinách EaP sa občas stretávajú s podobnými problémami;
- C. keďže prekážky v uznávaní diplomov a kvalifikácií môžu brániť v posilňovaní akademickej a profesijnej mobility a vo vytváraní kultúrnych väzieb medzi oboma stranami a tiež sťažovať podporovanie akademickeho výskumu a celkového pokroku v mnohých oblastiach vedy v Európe;
- D. keďže neexistujú žiadne dojednania týkajúce sa rovnakého zaobchádzania, pokiaľ ide o uznávanie odborných kvalifikácií štátnych príslušníkov krajín EaP/členov bolonského procesu a EHEA, a táto skutočnosť bráni mnohým vysokokvalifikovaným odborníkom v rade regulovaných oblastí, napr. v oblasti zdravotnej starostlivosti, sociálnej práce, vzdelávania, architektúry a stavebníctva (napr. stavebné inžinierstvo) a v mnohých ďalších, zdokonaľovať si kvalifikáciu jej uplatňovaním v praxi v EÚ, vďaka čomu by si jednak odniesli do svojej krajiny cenné znalosti a zároveň by vyplnili medzery v radoch kvalifikovanej pracovnej sily v členských štátoch EÚ;
- E. keďže je nevyhnutne potrebné, aby sa v krajinách EaP rozvíjalo viac inštitúcií zameraných na výskum vrátane škôl poskytujúcich doktorandské štúdium, ktoré by miestnym študentom ponúkali viac možností kariérneho uplatnenia vo výskume;
- F. keďže prístup k uznávaniu kvalifikácií sa líši v rámci EÚ a tiež medzi EÚ a krajinami EaP, ktoré sú členmi bolonského procesu/EHEA;
- G. keďže v krajinách zúčastnených na bolonskom procese/EHEA neprebehla žiadna harmonizácia procesu uznávania zahraničných kvalifikácií ani tu neexistuje žiadny nákladovo efektívny mechanizmus reaktívneho informovania;
- H. keďže vo viac ako dvoch tretinách zúčastnených krajín za konečné rozhodnutia o uznaní zahraničných kvalifikácií zodpovedajú samotné inštitúcie vysokoškolského vzdelávania;

- I. keďže naďalej existujú obavy, pokiaľ ide o spravodlivosť, transparentnosť, normy a zodpovednosť v súvislosti s mnohými inštitúciami vysokoškolského vzdelávania v mnohých krajinách EaP;
- J. keďže v inštitúciách vysokoškolského vzdelávania v krajinách Východného partnerstva a občas aj v EÚ sa možno ešte stále stretnúť s korupciou, byrokraciou, konzervativizmom, neurčitou a prežitým spôsobom zmýšľania a tieto javy je potrebné riešiť a čeliť im;
- K. keďže sieť národných informačných centier pre akademické uznávanie (ENICNARIC) je vedúcou sieťou, ktorá ponúka výmenu informácií o uznávaní a vyvíja nástroje na uznávanie postupov, politík a činností s potenciálom informovať verejnosť a partnerov a pomáhať členským krajinám a kľúčovým politickým orgánom pochopiť proces uznávania, ale aj zlepšovať súosovosť vnútroštátnych právnych predpisov a postupov s činnosťami EÚ;
- L. keďže univerzity predstavujú priestor, ktorý podporuje vznik nových myšlienok a opiera sa o slobodu prejavu a zmýšľania v záujme dosiahnutia akademického rozvoja; keďže sa toto môže dostať do konfliktu s politicky motivovanými tlakmi, v dôsledku čoho bývajú študenti často vystavovaní obťažovaniu či dokonca porušovaniu ľudských práv;
- M. keďže programy Erasmus+ sú kľúčové nástroje na modernizáciu inštitúcií vysokoškolského vzdelávania v EÚ, ako aj v krajinách EaP, stimuláciu medzinárodnej spolupráce s inštitúciami EÚ a na podporu reformy vysokoškolského vzdelávania a väčšej mobility študentov,

Všeobecné zásady

1. potvrdzuje, že vzájomne uznané kvalitné vysokoškolské vzdelanie študentov v EÚ a v krajinách EaP, ako aj vzájomné uznávanie odborných kvalifikácií v prípade kľúčových regulovaných profesií a úplné uznávanie pracovných skúseností získaných na oboch stranách môže byť pri posilňovaní a zlepšovaní medzikultúrnych sociálno-hospodárskych väzieb a pri podporovaní mieru, rozvoja, prosperity a stability kľúčové;
2. víta podpis dohôd o pridružení s tromi krajinami EaP a so záujmom očakáva, že tento vývoj bude mať pozitívny vplyv na vzájomné uznávanie diplomov, kvalifikácií, zručností a pracovných skúseností; domnieva sa, že kľúčovou prioritou je navrhnuť zrozumiteľný a trvalý prostriedok spolupráce s ostatnými krajinami EaP, ktorým by sa zaručilo, že spolupráca s nimi v tejto a v ďalších veciach bude pokračovať; zároveň konštatuje, že dohody o pridružení poskytujú zlepšené nástroje komunikácie a spolupráce na úrovni vlád a parlamentov a mohli by byť základom pre ďalšiu spoluprácu vrátane zriadenia národných informačných centier pre uznávanie, zavedenia spoločného európskeho profesijného preukazu v EÚ a Východnom partnerstve a vývoja nákladovo efektívnych informačných mechanizmov a mechanizmov varovania medzi EÚ a jej východnými partnermi prostredníctvom informačného systému o vnútornom trhu (IMI);
3. zdôrazňuje, že bolonský proces v žiadnom prípade nepredstavuje jednosmerný systém, ale že jeho cieľom je naopak posilňovať rozvoj vysokoškolského vzdelávania a akademickej mobility medzi EÚ a krajinami EaP a že účastníci na oboch stranách vyžadujú lepší prístup k inštitúciám vysokoškolského vzdelávania, uznávaniu diplomov, štipendijným programom a úplné prijatie v rozdielnych systémoch vysokoškolského vzdelávania, pokiaľ sú splnené všetky potrebné akademické kritériá;
4. zdôrazňuje, že súčasná situácia, v ktorej pretrvávajúce systémové problémy sťažujú mnohým študentom a mladým odborníkom z krajín Východného partnerstva automatické uznanie ich diplomov alebo odborných kvalifikácií v EÚ, vytvára zásadnú prekážku vo voľnom pohybe odborníkov a v rozvoji dobrých vzťahov medzi týmito dvoma stranami;
5. poznamenáva, že sociálno-hospodársky rozvoj krajín EaP možno výrazne posilniť dostupnosťou absolventov, odborníkov a podnikateľov, ktorí získali nové skúsenosti v zahraničných prostrediach, čo na druhej strane umožňuje vznik nových myšlienok a postupov a prispieva k šíreniu hodnôt a odborných znalostí, posilňuje miestne univerzity, vzbudzuje dôveru zahraničných investorov a pomáha predchádzať stagnácii;
6. domnieva sa, že je nevyhnutne potrebné zvrátiť trend tzv. úniku mozgov v podobe odchodu talentovaných mladých ľudí z regiónu EaP na západ, pre ktorý príslušné krajiny prichádzajú o odborné znalosti toľko potrebné na zlepšenie v spoločnosti a na trvalo udržateľný rozvoj;

7. zdôrazňuje, že všetky krajiny zapojené do Východného partnerstva musia zabezpečiť plný prístup k vysokoškolskému vzdelávaniu pre všetkých bez diskriminácie na základe pohlavia, náboženstva, etnickej príslušnosti či politických názorov, a to z legislatívneho, ako aj praktického hľadiska; poznamenáva, že univerzity sa vo všeobecnosti uznávajú ako miesta vzdelávania a slobody prejavu a že posilňovanie akademickej excelentnosti sa najlepšie podporuje ochranou študentov pred všetkými formami prenasledovania a obťažovania;
8. domnieva sa, že Komisia by mala prioritne spolupracovať s príslušnými akademickými, administratívnymi a štátnymi úradmi a so študentskými organizáciami alebo zástupcami študentov a poukázať na obavy študentov a odborníkov z krajín EaP s cieľom pomenovať konkrétne problémy v regióne a nájsť riešenia;
9. zdôrazňuje, že vlády krajín EaP musia zintenzívniť svoje úsilie o zavedenie náležitých systémov kontroly a zabezpečovania kvality a spolupracovať pritom s univerzitami a národnými orgánmi zodpovednými za konkrétne regulované profesie s cieľom ponúknuť svojim štátnym príslušníkom vhodné príležitosti na obohatenie ich štúdií a skúseností aj v EÚ;
10. s obavou konštatuje, že v niektorých oblastiach odbornej prípravy v krajinách EaP naďalej pretrváva rodová nerovnováha, a domnieva sa, že je potrebné aktívne presadzovať rovný prístup oboch pohlaví k všetkým úrovňam vzdelávania, najmä k terciárnemu vzdelávaniu, prostredníctvom cielených štipendií posilňujúcich pozitívnu diskrimináciu;
11. zdôrazňuje, že teraz, keď sa dosiahla liberalizácia vízového režimu pre všetky krajiny EaP okrem Bieloruskej republiky, má po novom viac študentov z tohto regiónu záujem absolvovať ďalšie štúdiá v EÚ; dôrazne preto žiada, aby inštitúcie EÚ posilnili rokovania s Bieloruskou republikou o liberalizácii vízového režimu s cieľom podporiť mobilitu študentov medzi EÚ a všetkými krajinami EaP bez výnimky;
12. zdôrazňuje, že nezávislosť univerzít a ich úplné oddelenie od štátu a politiky sú prvoradé a nevyhnutné podmienky na vykonávanie vzdelávacieho systému kompatibilného s požiadavkami EÚ; zdôrazňuje, že spravodlivé financovanie univerzít je nevyhnutným krokom týmto smerom a nemalo by mať nič spoločné so štátom ani s politikou, ale malo by súvisieť skôr s činnosťou, počtom študentov a s akademickými výsledkami;
13. žiada, aby univerzity v krajinách EaP prispôbili svoju ponuku vzdelávacích možností potrebám pracovného trhu;
14. nabáda univerzity tak v EÚ, ako aj v krajinách EaP, aby sa aktívne usilovali o vzájomnú spoluprácu, výmenu skúseností a zriadenie trvalých mechanizmov na vedenie dialógu s cieľom účinnejšie vyvolať zmenu v krajinách Východného partnerstva;
15. uznáva, že sieť ENIC/NARIC zohráva vo viacerých aspektoch uznávania akademických titulov a uznávania v prípade regulovaných aj neregulovaných profesií dôležitú úlohu, a zastáva názor, že je potrebné podporiť ďalší rozvoj tejto siete a zároveň posilniť úlohu národných stredísk v krajinách EaP;

Univerzitné diplomy v rámci bolonského procesu

16. víta skutočnosť, že všetky krajiny EaP sú členmi EHEA a že napriek viacerým rozdielom vo vykonávaní zásad bolonského procesu sa všetky usilujú dosiahnuť rovnaké normy vo vysokoškolskom vzdelávaní, aké platia vo zvyšku EÚ (normy a usmernenia na zabezpečovanie kvality v európskom priestore vysokoškolského vzdelávania (EHEA-ESG), a tiež že automatické a okamžité uznávanie všetkých diplomov o štúdiu by malo byť hlavným cieľom v celom tomto priestore;
17. víta rozhodnutie konferencie ministrov z roku 2015 o pristúpení Bieloruskej republiky do EHEA a tento vývoj vníma ako dôkaz inkluzívnosti bolonského procesu; nabáda Bieloruskú republiku, aby svoj vysokoškolský vzdelávací systém a činnosť upravila tak, aby boli kompatibilné so systémom a činnosťou v iných krajinách EHEA;
18. domnieva sa, že krajiny EaP v súčasnosti správne vykonávajú nástroje bolonského procesu, najmä európsky kvalifikačný rámec (EKF) a európsky systém prenosu a zhromažďovania kreditov (ECTS), pokiaľ ide o ich príslušné národné kvalifikačné rámce (NKF) a národné systémy prenosu kreditov (NCTS) harmonizované s bolonskými nástrojmi, a že hoci je stále čo zlepšovať, kritériá, ktoré majú uznávať partnerské orgány EÚ v rámci európskeho priestoru uznávania (EAR) na účely automatického uznávania univerzitných diplomov, by mali viesť k zrýchlenému a početnejšiemu uznávaniu diplomov študentov z krajín EaP;

19. zdôrazňuje potrebu posilniť spoluprácu medzi vzdelávacími inštitúciami v EÚ a krajinách EaP v záujme výmeny skúseností, keďže vo väčšine krajín uznávanie zahraničných diplomov na akademické účely vykonávajú práve tieto inštitúcie;
20. berie na vedomie, že úroveň štátnych nákladov vynaložených na vysokoškolské vzdelávanie sa v jednotlivých krajinách EaP veľmi líši, čo platí aj v prípade samotných členských štátov EÚ; odsudzuje však skutočnosť, že v mnohých krajinách EaP a v krajinách susediacich s členskými štátmi EÚ je percento HDP určené na terciárne vzdelávanie jedno z najnižších v EHEA, v dôsledku čoho je rozvoj v tejto oblasti ťažký alebo nemožný;
21. poznamenáva, že hoci sa bolonský trojstupňový systém vysokoškolského vzdelávania (Bc, Mgr a PhD) nevykonáva rovnako v celom EHEA, v krajinách EaP sa prevažne dodržiava s tým problematickým rozdielom, že tu výrazne chýba adekvátny počet škôl ponúkajúcich doktorandské štúdium alebo dostupné finančné prostriedky pre študentov v týchto krajinách, čo je hlavný dôvod, prečo sa väčšina potenciálnych kandidátov snaží získať doktorandský titul inde;
22. zdôrazňuje, že keďže hlavnými subjektmi zodpovednými za to, aby boli kritériá kontroly kvality a postupy vydávania diplomov v súlade so zásadami bolonského procesu a Európskeho dohovoru o uznávaní kvalifikácií týkajúcich sa vysokoškolského vzdelávania v európskom regióne, sú prevažne inštitúcie vysokoškolského vzdelávania, v krajinách EaP je nevyhnutne potrebné vyvinúť autonómnejšie a silnejšie inštitúcie vysokoškolského vzdelávania, a žiada Komisiu a ESVČ, aby preskúmali prostriedky, ako tento rozvoj presadzovať v spolupráci s národnými orgánmi;
23. naliehavo žiada, aby sa vlády a parlamenty krajín EaP aj členských štátov EÚ snažili lepšie presadzovať zásady Európskeho dohovoru o uznávaní kvalifikácií týkajúcich sa vysokoškolského vzdelávania v európskom regióne vo vnútroštátnych právnych predpisoch, či už pokiaľ ide o kvalitu diplomov vydávaných vo vnútroštátnom kontexte, alebo uľahčovanie automatického uznávania zahraničných kvalifikácií;
24. poznamenáva, že existencia tzv. mlynčiekov na diplomy a mlynčiekov na akreditácie a nedostatok porovnateľných, kompatibilných a koherentných vnútroštátnych systémov, pokiaľ ide o vykonávanie bolonských nástrojov a nástrojov EHEA, aj naďalej predstavujú hlavné dôvody, ktoré mnohým subjektom v EÚ bránia automaticky uznávať kvalifikácie udelené v krajinách EaP;
25. naliehavo žiada vlády na oboch stranách, aby vystupňovali svoje úsilie o zabezpečenie dôveryhodnosti vysokoškolského vzdelávacieho systému najmä zabezpečením rovnakých podmienok prijímania a skúšania a prístupu k zdrojom a zariadeniam, ako aj rovnakých práv na štipendia, a najmä aby zabezpečili, že sa diplomy budú vydávať len študentom, ktorí splnia všetky požiadavky a dosiahnu všetky výsledky vzdelávania podľa EKR potrebné na danú kvalifikáciu;
26. dôrazne žiada subjekty EÚ, ale aj univerzity, aby preskúmali a určili rozumné spôsoby, ako podporiť študentov z krajín EaP zvýšením počtu a viditeľnosti akademických štipendií zameraných na študentov v krajinách EaP pomocou rôznych nástrojov Únie, ale aj nábádaním národných vlád, nadácií a MVO k tomu, aby riešili potreby študentov z krajín EaP, ktorí často pochádzajú z nepriviligovaných hospodárskych prostredí a napriek výborným akademickým výsledkom je pre nich z finančného hľadiska ťažké študovať v EÚ;
27. víta aktívnu účasť východných partnerov na programe Erasmus+ a skutočnosť, že majú veľmi dobrú schopnosť čerpania rozpočtu; vyslovuje však poľutovanie nad tým, že financovanie dostupné pre krajiny EaP v rámci týchto programov pre obdobie rokov 2014 – 2020 je približne rovnaké ako v predchádzajúcom rozpočtovom období;
28. považuje za mimoriadne dôležitý cieľ posilniť ďalšiu spoluprácu v záujme zvýšenia objemu finančných prostriedkov dostupných v rámci štipendijných programov EÚ, ako je Erasmus+, ktoré sú konkrétne zamerané na študentov z krajín EaP a tvoria špeciálnu kapitolu v schémach financovania EÚ pre tento región, ktorý má pre Úniu mimoriadny strategický a kultúrny význam;

Odborné kvalifikácie a pracovné skúsenosti

29. domnieva sa, že vzájomné uznávanie odborných kvalifikácií je potrebné na zabezpečenie viacerých rozhodujúcich krokov vo vývoji na oboch stranách projektu Východného partnerstva vrátane zlepšenia dočasnej mobility na účely pracovnej špecializácie, a tým otvorenia príležitostí pre štátnych príslušníkov z krajín EaP získať nové zručnosti, ktoré môžu využiť na zlepšenie svojich profesionálnych výsledkov vo svojej krajine, ale aj na vyplnenie zásadných medzier v pracovnej sile na oboch stranách;

30. poznamenáva, že kým odborné kvalifikácie do značnej miery súvisia so zlepšovaním uznávania diplomov v rámci bolonského procesu, neexistuje konkrétny dokument podobný smernici 2013/55/EÚ, ktorým by sa táto záležitosť regulovala v rámci EÚ, Európskeho hospodárskeho priestoru a Švajčiarska a ktorý by sa súčasne vzťahoval aj na krajiny EaP; nabáda preto k novým iniciatívam, ktorých cieľom bude dodať tejto prioritě skutočne kontinentálny rozmer;
 31. vyzýva Komisiu a ESVČ, aby spoločne s vládami krajín EaP preskúmali možnosť vytvorenia nového rámca európskeho susedstva s cieľom rozšíriť systém európskeho profesijného preukazu aj na týchto partnerov; dúfa, že tento nástroj by mohol viesť k obnovej a dynamickejšej profesijnej mobilite v Európe a v jej susedstve a prispieť k vyplneniu medzier po stránke spôsobilostí v rôznych profesiách vo všetkých krajinách, čo by prinieslo vzájomné výhody pre všetky strany;
 32. zdôrazňuje, že cieľom celej spolupráce v oblasti vzájomného uznávania odborných kvalifikácií by mali byť výhody vyplývajúce zo schopnosti odborníkov z oboch strán zlepšovať svoje zručnosti, prax a mobilitu bez toho, aby ohrozili dostupnosť pracovnej sily v krajinách EaP alebo vytvárali nerovnováhu v rámci EÚ;
 33. žiada, aby sa vypracoval jednotný prístup vo vykonávaní postupov uznávania odborných kvalifikácií pre všetkých, a nabáda vlády EaP, aby vyvinuli a zaviedli spoľahlivé a prehľadné postupy uznávania odborných kvalifikácií predovšetkým pre regulované profesie;
 34. považuje vzájomné uznávanie pracovných skúseností kvalifikovaných pracovníkov za nevyhnutnú súčasť vývoja dynamického pracovného trhu v Európe a domnieva sa, že by sa mali stanoviť základné kritériá spoločné pre členské štáty aj ďalších partnerov, aby sa mohli zaznamenávať a vyčísl'ovať významné pracovné skúsenosti pracovníkov;
 35. domnieva sa, že okrem uplatňovania kritérií súvisiacich s kvalitou, transparentnosťou a integritou by členské štáty EÚ a krajiny EaP mali zabezpečiť, aby sa národné orgány zaoberajúce sa odbornými kvalifikáciami a zamestnávateľské združenia a zväzy zaoberajúce sa uznávaním pracovných skúseností z celých síl usilovali vyhýbať všetkým formám diskriminácie na akomkoľvek základe (pohlavie, náboženstvo, etnická príslušnosť alebo krajina pôvodu vrátane akejkoľvek krajiny EaP);
 36. poveruje svojich spolupredsedom, aby toto uznesenie postúpili predsedovi Európskeho parlamentu, Rade, Komisii, vysokej predstaviteľke Únie pre zahraničnú a bezpečnostnú politiku/podpredsedníčke Komisie, ESVČ a vládam a parlamentom členských štátov EÚ a krajín Východného partnerstva.
-

UZNESENIE ⁽¹⁾

Parlamentného zhromaždenia Euronest o prípade Nade Savčenkovej

(2016/C 193/05)

PARLAMENTNÉ ZHROMAŽDENIE EURONEST,

- so zreteľom na uznesenie Európskeho parlamentu z 30. apríla 2015 o prípade Nade Savčenkovej ⁽²⁾ a na iné predchádzajúce uznesenia Európskeho parlamentu týkajúce sa Nade Savčenkovej,
 - so zreteľom na uznesenie Parlamentného zhromaždenia Euronest zo 17. marca 2015 o ruskej vojenskej agresii voči Ukrajine a naliehavej potrebe mierového vyriešenia konfliktu,
 - so zreteľom na vyhlásenie predsedu Európskeho parlamentu Martina Schulza zo 17. marca 2016,
 - so zreteľom na vyhlásenia podpredsedníčky Komisie/vysokiej predstaviteľky Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku Federicy Mogheriniovej, najmä vyhlásenia zo 7., z 9. a 10. marca 2016,
 - so zreteľom na balík opatrení na vykonávanie dohôd z Minska z 12. februára 2015,
 - so zreteľom na rezolúciu Bezpečnostnej rady OSN č. 2202 (2015) zo 17. februára 2015, ktorou boli schválené dohody z Minska,
 - so zreteľom na ustanovenia medzinárodného humanitárneho práva, najmä na Tretí ženevský dohovor o zaobchádzaní s vojnovými zajatcami z 12. augusta 1949,
 - so zreteľom na rezolúciu Parlamentného zhromaždenia Rady Európy (PZ RE) č. 2034(2015),
- A. keďže proruskí ozbrojenci uniesli ukrajinskú vojenskú pilotku Naďu Savčenkovú na ukrajinskom území a nelegálne ju odviekli do Ruska, kde bola držaná v hoteli ako „host“², bol jej odopretý akýkoľvek kontakt s rodinou a neskôr bola miestnymi orgánmi bez akýchkoľvek dôkazov obvinená z vraždy;
- B. keďže Naďa Savčenková je vynikajúcou vojačkou s hodnosťou poručíka, ktorá bola prvou ženou, ktorá bola prijatá na ukrajinskú Akadémiu leteckých síl a jedinou ženou vojačkou v irackých mierových silách a ktorá sa dobrovoľne zúčastnila na protiteroristickej operácii na východe Ukrajiny;
- C. keďže Naďa Savčenková bola počas svojej väzby zvolená za poslankyňu ukrajinskej Verchovnej rady a vymenovaná za zástupkyňu Ukrajiny v PZ RE; keďže rezolúcia PZ RE č. 2034 (2015) obsahuje výzvu na jej okamžité prepustenie a rešpektovanie jej parlamentnej imunity, a to aj zo strany Ruskej federácie, ktorá je členom Rady Európy;
- D. keďže Ruská federácia nemá právo na zadržanie občanov Ukrajiny, ich zatknutie, obvinenie ani postavenie pred súd za údajné trestné činy spáchané na území Ukrajiny;
- E. keďže štátna prokuratúra pravidelne menila svoje argumenty týkajúce sa obvinenia a konečný rozsudok bol nečakane dvakrát odložený;
- F. keďže napriek zlému zdravotnému stavu Nade Savčenkovej nedostali lekári ani jej matka povolenie navštíviť ju; keďže lekári z Ukrajiny a poslanci ukrajinského parlamentu narážajú pri pokusoch prekročiť hranice na vážne prekážky;
- G. keďže Naďa Savčenková bola pozvaná na ženské fórum Parlamentného zhromaždenia Euronest ako čestný hosť,

⁽¹⁾ Prijaté 22. marca 2016 v Bruseli (Belgicko).⁽²⁾ Prijaté texty, P8_TA(2015)0186.

1. odsudzuje Ruskú federáciu za únos a nelegálne odvlčenie Nade Savčenkovej z územia Ukrajiny do Ruska a za jej už takmer dva roky trvajúcu väzbu;
 2. žiada Ruskú federáciu, aby okamžite a bezpodmienečne prepustila Naďu Savčenkovú;
 3. vyzýva Ruskú federáciu, aby v plnej miere dodržiavala dohody z Minska; pripomína, že Rusko sa v rámci dohôd z Minska zaviazalo k výmene všetkých nelegálne väznených osôb; domnieva sa preto, že Rusko nedisponuje právnym základom ani jurisdikciou na podniknutie právnych krokov proti občanovi Ukrajiny, konkrétne v prípade N. Savčenkovej, ktorá bola unesená a umiestnená do väzby na základe vykonštruovaných obvinení z údajného trestného činu spáchaného na Ukrajine;
 4. domnieva sa, že väzba Nade Savčenkovej v ruskom väzení ako vojnovej zajatkyně je porušením Ženevského dohovoru z roku 1949;
 5. pripomína Rusku jeho medzinárodnú povinnosť rešpektovať imunitu členov PZ RE;
 6. pripomína, že Ruská federácia nesie plnú zodpovednosť za zdravie a stav Nade Savčenkovej; naliehaivo žiada ruské orgány, aby umožnili ukrajinským lekárom navštíviť ju;
 7. naliehaivo vyzýva Ruskú federáciu, aby konala v súlade so svojimi medzinárodnými záväzkami a prepustila N. Savčenkovú, O. Sencova, O. Kolčenka a ďalších ukrajinských občanov a aby bezodkladne zabezpečila ich bezpečný návrat na Ukrajinu; naliehaivo žiada ruské súdne orgány a orgány presadzovania práva, aby v budúcnosti vykonávali svoje povinnosti nestranné a nezávislé;
 8. naliehaivo vyzýva EÚ, aby vypracovala zoznam jednotlivcov zodpovedných za nelegálnu väzbu Nade Savčenkovej, na ktorých by sa vzťahovali reštriktívne opatrenia EÚ;
 9. poveruje svojich spolupredsedov, aby postúpili toto uznesenie predsedovi Európskeho parlamentu, Rade, Komisii, podpredsedníčke Komisie/vysokej predstaviteľke Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku, Európskej službe pre vonkajšiu činnosť a vládam a parlamentom členských štátov a krajín Východného partnerstva.
-

ISSN 1977-1037 (elektronické vydanie)
ISSN 1725-5236 (papierové vydanie)

Úrad pre vydávanie publikácií Európskej únie
2985 Luxemburg
LUXEMBURSKO

SK